

Början på slutet?

En deskriptiv fallstudie om hur migration-och flyktingkrisen påverkar
Europeiska Unionen

Författare: Linn Fridvall

2016-01-07

Självständigt arbete, 15 hp

Försvårshögskolan Statsvetenskap inriktning säkerhetspolitik

Påbyggnadskurs HT-15

Handledare: Magnus Ekengren

Examinator: Eric Stern

Abstract

The Beginning of the End?

Author: Linn Fridvall

There is no doubt that the migration crisis has hit hard on Europe and continues to do so as long as the European Union (EU) stays paralyzed. The aim of this study is to analyze how the behavior of the member states have changed during the fall of 2015 due to the migration crisis and to what extent it has affected the European security community. The research question therefor seeks to answer how the migration crisis is effecting the interstate relations and thus the European collaboration. Based on the theory of security communities by Emanuel Adler and Michael Barnett the study seeks to describe if the member states have acted accordingly with the indicators that makes EU a mature security community. Based on a qualitative methodology two analysis schemes have been created to determine if the European security community is about to disintegrate or just develop backwards. The result of the study shows that the migration crisis has affected the European security community to the extent that it developed backwards.

Suggested future research includes further investigation of how the other indicators are affected by a contradicting behavior from the member states and what that means for the European security community. The indicator concerning a common definition of threat should in future research be given more attention.

Keywords: European Union, security community, migration crisis, border control, Schengen, refugees, threat

Innehållsförteckning

1. Introduktion.....	1
1.1. Inledning och forskningsproblem.....	1
1.2. Syfte	3
1.3. Frågeställningar.....	3
1.4. Definitioner	4
1.5. Tidigare forskning	4
2. Teoretisk anknytning.....	5
2.1. Säkerhetsgemenskaper	6
2.2. Kritik mot teori.....	12
3. Empiri.....	14
3.1. Material och källkritik.....	14
3.2. Avgränsningar	15
4. Metod	16
4.1. Operationalisering	17
5. Bakgrund	19
5.1. EU som säkerhetsgemenskap	19
5.2. EU:s asyl-och migrationspolitik.....	22
6. Analys.....	23
6.1. Tyskland.....	23
6.2. Sverige.....	27
6.3. Ungern.....	31
7. Slutsatser	37
8. Framtida forskning	41
9. Bibliografi	42
10. Bilagor.....	51
10.1. Bilaga 1	51
10.2. Bilaga 2	52
10.3. Bilaga 3	55

1. Introduktion

1.1. Inledning och forskningsproblem

”Political communities can be disrupted from within and without. Because compatibility of core values and a collective identity are necessary for the development of security communities – and values and identities are not static but are susceptible to change – the same forces that “build up” security communities can “tear them down”. Therefore many of the social processes that encourage and serve to reproduce the security community are also associated with its decline. Most important is the loss of mutual trust.” (Adler & Barnett, 1998:58).

Europa är den region främst accepterad som en pluralistisk och mogen säkerhetsgemenskap (Adler & Barnett, 1998:16; Waever, 1998:70). Europeiska Unionen (EU) består av en grupp stater som tillsammans skapat normer, lagar och regler som binder staterna till varandra. De förenas bakom gemensamma värderingar och en kollektiv europeisk identitet. EU är ett komplext mellanstatligt samarbete med en dimension av överstatlighet som saknar motstycke. Sedan en lång tid tillbaka har det varit högst osannolik att konflikter länderna emellan skulle kunna leda till krig. Fram tills idag.

Enligt det ovanstående citatet som är hämtat ur Emanuel Adler och Michael Barnetts bok ”Security Communities” (1998) har de krafter som bygger en säkerhetsgemenskap likväl samma förmåga att bryta ned den. Dessa krafter utgör i en mer konkret form indikatorer som går att finna inom olika säkerhetsgemenskaper beroende på i vilket stadium det befinner sig i utvecklingsprocessen. I en mogen säkerhetsgemenskap går det till exempel att finna indikatorerna obefästa gränskontroller, gemensam hot-definition, flernivå-system etc. Bakom indikatorerna ligger normer, lagar och regler som formar hur stater inom en säkerhetsgemenskap beter sig. EU beskrivs som en tät och mogen säkerhetsgemenskap där indikatorerna obefästa gränskontroller, fri rörlighet och gemensam hot-definition utgör tunga byggklossar för dess tillkomst och existens.

Den rådande migration- och flyktingkrisen som drabbat Europa har gett upphov till heta debatter, smutskastning, dispyter mellan medlemsländerna och en rädsla inför framtiden. Detta har fått stor uppmärksamhet i västerländsk media och EU har till synes stått handlingsförlamat, vilket resulterat i ett delat Europa. En del stater har valt att ta saken i egna händer och vidtagit åtgärder på nationell nivå för att handskas med de massiva flyktingströmmarna, medan andra stater fortfarande anser att den bästa lösningen finns på EU-nivå.

Medlemmarna har vidtagit åtgärder som strider emot de normer, lagar och regler som skapat indikatorerna obefästa gränskontroller, fri rörlighet och gemensam hot-definition, vilka upprätthåller den europeiska säkerhetsgemenskapen. Stängsel har upprättats, flera fall av överträdelse mot Dublin-förordningen har registrerats och en dominoeffekt av att stater väljer att temporärt lämna Schengen går att bevittna. Detta har försatt EU i en inre kris som aldrig tidigare upplevts och desto längre tiden går utan att medlemsländerna kommer fram till en gemensam lösning desto större växer sig oron över säkerhetsgemenskapens framtid.

Studien ämnar undersöka hur medlemsländernas handlande, som strider mot EU:s normer, lagar, regler och värderingar har genererat en spricka i det ömsesidiga förtroendet. Genom att bringa klarhet kring den senaste tidens händelseförlopp i Europa och vad det har för effekt på det mellanstatliga samarbetet avser studien ta reda på hur gedigen EU som säkerhetsgemenskap är. Studien ämnar således bringa förståelse kring vad som händer när dessa indikatorer tullas på och om det finns en risk för att säkerhetsgemenskapen faller samman eller går tillbaka i utvecklingen.

De egenskaper studien valt att fokusera sin undersökning på är fri rörlighet, obefästa gränskontroller och gemensam hot-definition. Obefästa gränskontroller innebär att det kan råda fri rörlighet vilket är en av EU:s viktigaste principer. Schengen-samarbetet är med anledning av detta ett av EU:s viktigaste åtaganden. Att sudda ut territoriella gränser anses vara en stark faktor som eldar på upprättandet av ett ömsesidigt förtroende mellan stater. I och med migration- och flyktingkrisen har vikten av gränser blivit högst aktuell i Europa. Tusentals människor strömmar till Europa och situationen beskrivs som ohållbar, och att EU skulle ta ett gemensamt ansvar över situationen i en anda av solidaritet är inte alla länder överens om.

Studien kommer utifrån teorin om säkerhetsgemenskaper av Emanuel Adler och Michael Barnett ta reda på vad som händer med en säkerhetsgemenskap när den försätts i kris. Med andra ord när en gemenskaps medlemmar genom sitt handlande bryter mot de indikatorer som upprättar säkerhetsgemenskapen. I boken "Security Communities" (Adler & Barnett, 1998) redogör författarna för en utvecklingsprocess i tre faser (uppkommande, stigande och mogen) (se bilaga 1) som förklarar hur en säkerhetsgemenskap uppstår, till varje fas hör indikatorer. Författarna förklarar denna utvecklingsprocess som enkelriktad och benämner inte möjligheten för säkerhetsgemenskaper att gå tillbaka i utvecklingen, utan enbart hur de

upplöses helt, vilket är när krig bryter ut. Författarna utesluter därmed händelser, situationer eller faktorer som kan påverka en säkerhetsgemenskap till den grad att dess medlemmar vidtar handlingar som inte är förenliga med de indikatorer som går att finna inom en mogen säkerhetsgemenskap. Teorin grundar sig i stora drag på konstruktivismen och lägger till skillnad från de andra stora IR-skolorna realism och liberalism vikt vid normer, praxis och identitetsskapande. Teorin lägger ned tid på att diskutera de saker som är centrala för denna studie, stater föränderliga beteende som bestrider normer och praxis och hur det går att koppla till identitet och förtroende för att till sist se hur det formar internationella relationer. Syftet är att få grepp om de sociala krafter som upprätthåller och underminerar medlemmars förväntan om frånvaro av krig, där gemenskap och identitet är i fokus (Adler & Barnett, 1998:75).

Studien ämnar utgöra ett bidrag till forskningen om säkerhetsgemenskaper genom att undersöka hur de riskerar att disintegrera när de ställs inför en kris. Ett forskningsområde som i dagens läge är nästintill outforskat. Studien utger sig inte i första hand ut för att vara teoriprovande eftersom den empiriska aspekten är mer relevant än den teoretiska, men utifrån ett större forskningssammanhang är det dock omöjligt att säga att studien inte på något sätt kommer att bidra till att antingen stärka eller försvaga teorin om säkerhetsgemenskaper.

1.2. Syfte

Denna studie syftar till att undersöka hur EU som säkerhetsgemenskap påverkas av den pågående migration- och flyktingkrisen. Genom att beskriva hur medlemsländernas beteende bryter mot de indikatorer som gör EU till en säkerhetsgemenskap ämnar studien få svar på hur det påverkar de mellanstatliga relationerna och i sin tur säkerhetsgemenskapen. Detta görs för att få en bättre förståelse för vad som händer när ett utomstående fenomen försätter en säkerhetsgemenskap i en inre kris. Studien är således ett fall av disintegrerade säkerhetsgemenskaper.

1.3. Frågeställningar

Den centrala frågeställningen studien ämnar besvara är följande: *Hur påverkar den nuvarande migration- och flyktingkrisen Europeiska Unionen som säkerhetsgemenskap?* För att kunna besvara den ledande frågan och därmed uppfylla studiens syfte kommer följande frågeställning behandlas för att skapa en brygga mellan forskningsproblem och empiri:

- *Hur har EU:s medlemsstater handlande stridit mot indikatorerna*
 - *fri rörlighet*
 - *obefästa gränskontroller*
 - *gemensam hot-definition*

1.4. Definitioner

Migration – och flyktingkrisen¹. Med den pågående migration- och flyktingkrisen avses de flyktingströmmar som inleddes år 2012 till följd av kriget i Syrien, och som stadigt har ökat för varje år. År 2015 beräknades det vara över en halv miljon människor som tagit sig till Europa för att söka asyl (SvD). Majoriteten utgörs av flyktingar från Syrien, men inkluderar också migranter från andra länder i Mellanöstern och Nordafrika (UNHCR).

Flykting: En person som lämnat sitt hemland och som inte kan återvända dit på grund av fruktan för förföljelse beroende på ras, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp, religiös eller politisk uppfattning (Nationalencyklopedin).

Migrant: En person som flyttar från en plats till en annan på jakt efter ett nytt jobb, utbildning, familjeåterförening eller annan anledning i syfte att förbättra ens levnadsstandard. Till skillnad från flyktingar kan migranter återvända till sitt hemland utan risk för förföljelse och åtnjuter skydd av sin regering (UNHCR).

1.5. Tidigare forskning

Än så länge finns det ytterst lite forskning om säkerhetsgemenskaper som riskerar att gå tillbaka i utvecklingen eller falla samman. Det finns däremot mer forskning som går ut på att avgöra om en grupp stater i en region faktiskt är en säkerhetsgemenskap eller vad det är som behövs för att det ska bli en. I boken ”Security Communities” (1998) bidrar ett antal forskare i olika kapitel till forskningen om säkerhetsgemenskaper genom att undersöka olika regioner och konstellationer av stater. Ole Wæver har bland andra skrivit ett kapitel där han prövar om Europa går att klassas som en säkerhetsgemenskap. Utifrån regionens historia försöker han sedan urskilja en utveckling som stämmer överens med det analytiska ramverk som Adler och Barnett har skapat. Han förklarar också hur den europeiska identiteten har växt fram.

¹ Kommer i fortsättningen att enbart benämnas flyktingkrisen.

I en artikel skriven av Corneliu Bjola och Markus Kornprobst behandlas säkerhetsgemenskaper i kris. Artikeln handlar om när USA valde att gå in i Irak 2003, något som väckte starka reaktioner från Tyskland. Författarna lägger fokus på staters vane-beteende och hur dessa bildar en kollektiv identitet som i sig utgör en viktig del i bevarandet av en säkerhetsgemenskap (Bjola & Kornprobst, 2007:285). Så länge staters vanor är förenliga med gruppen bevaras den kollektiva identiteten, men så fort en stat anammar en vana som strider mot gruppens vanor påverkas den kollektiva identiteten negativt (Bjola & Kornprobst, 2007:286). Likt denna studie lägger de fokus på säkerhetsgemenskapers interna dynamik och vad som händer när den utsätts för en kris.

Bjola och Kornprost menar att Tyskland och USA delar samma värderingar och intressen, en faktor som borde ha varit tillräcklig för att de via en gemensam aktion skulle stoppa Saddam Hussein, en diktator som bröt mot mänskliga rättigheter och förde en aggressiv utrikespolitik. Istället reagerade Tyskland starkt och tog omedelbart avstånd när USA valde att stötta Saddam och den dåvarande regimen i Irak med våld. Detta orsakade en kris för ländernas säkerhetsgemenskap. Deras beteende i detta fall som grundades på olika vanor var inte förenliga med varandra. Tyskland är ett land som fortfarande präglas av ångest och skamfyllda känslor efter andra världskriget, vilket gjorde det omöjligt för Tyskland att identifiera sig med USA och deras våldsamma handlingar (2007:296).

Även Ondrej Ditrych som skrivit en artikel om hur teorin om säkerhetsgemenskaper skulle kunna förfinas ytterligare har identifierat problematiken med att det finns begränsat med forskning som på allvar behandlar de processer som leder till att säkerhetsgemenskaper disintegrerar. Karl Deutsch var från början övertygad om att de processer som leder till att stater börjar interagera med varandra också kan leda till desintegration, varför det är konstigt att det än idag existerar minimalt med forskning om fenomenet (Ditrych, 2014: 359). Trots att det i dagsläget finns utbredd litteratur som behandlar säkerhetsgemenskaper, snuddar de bara på fenomenet desintegration eller benämner det inte alls (Ditrych, 2014:360).

2. Teoretisk anknytning

Denna studie är av teorikonsumerande karaktär där Emanuel Adler och Michael Barnetts teori om säkerhetsgemenskaper kommer att användas för att undersöka hur den pågående flyktingkrisen påverkar säkerhetsgemenskapen EU. Teorin grundar sig på den ursprungliga,

men påtagligt bristfälliga, teorin om säkerhetsgemenskaper som Karl Deutsch lade fram sent 1950-tal. I boken *Security Communities* (1998) presenterar Adler och Barnett för första gången en teoretiskt bärande forskningsagenda att använda vid empiriska studier av säkerhetsgemenskaper (Adler & Barnett, 1998:30). Teorin är tydligt förankrad i sociologi och IR-teorin konstruktivismen (Adler & Barnett, 1998:29).

2.1. Säkerhetsgemenskaper

En gemenskap definieras som en grupp stater som delar samma intressen och värderingar, som interagerar med varandra inom olika kontexter, har direkta och nära relationer, delar ömsesidigt ett intresse för långsiktigt samarbete och upplever att de har ett ansvar respektive skyldigheter gentemot varandra (Adler & Barnett, 1998:31). En säkerhetsgemenskap klassas som mogen när dess medlemmar har förtroende för att förändring och utveckling kommer att ske under fredliga förhållanden. Med andra ord varken förväntar eller förbereder sig medlemmarna i en säkerhetsgemenskap för krig (Adler & Barnett, 1998:34). Även om konflikter och rivalitet fortfarande existerar har stater för vana att interagera med varandra fredligt och bruk av våld har kommit att bli uteslutet vid lösning av konflikter för att t ex gagna sina egna intressen (Adler & Barnett, 1998:34). Teorin fokuserar på pluralistiska säkerhetsgemenskaper; transnationella regioner bestående av suveräna stater som upprätthåller ett förtroende för fredlig utveckling och förändring. Därefter gör man skillnad på **löst sammanhållna säkerhetsgemenskaper**: suveräna stater som utövar återhållsamhet och inte förväntar sig ett aggressivt eller stridslystet beteende från andra medlemmar, och **tätt sammanhållna säkerhetsgemenskaper**: suveräna stater som utöver det mest basala har byggt upp ett samhälle i förmån för det gemensamma bästa. Med ett regelverk som går bygger på en kombination av suveräna stater och regionalt centraliserat styre. Det beskrivs som ett post-suveränt system med överstatliga, gränsöverskridande och nationella institutioner som tillsammans bildar kollektiv säkerhet (Adler & Barnett, 1998:30).

Säkerhetsgemenskaper ersätter inte nationella stater eller deras legitimitet, men desto tätare en säkerhetsgemenskap är desto mer expanderar statens roll. Staten axlar då rollen som representant för gemenskapen och agerar för att främja gemenskapens intressen och ambitioner. Staters agerande baseras fortfarande på nationella intressen, men det förutsätts att dessa ska vara förenliga med gemenskapens. För att vara medlem måste staten respektera och följa gemenskapens normativa strukturer (Adler & Barnett, 1998:36-37).

Adler och Barnett har utvecklat en komplex modell för att beskriva framväxten av säkerhetsgemenskaper, vilken består av tre steg och tre faser. Både de tre stegen och faserna redogör för utlösande faktorer och indikatorer för att beskriva i vilken stadie en säkerhetsgemenskap befinner sig (se ”Bilaga 1”). Stegen går att dela upp i externa och yttre faktorer, strukturella variabler (makt och kunskap) och processvariabler (transaktioner, organisationer och socialt lärande) och till sist kollektiv identitet och ömsesidigt förtroende (Adler & Barnett, 1998:38-39). Faserna går under rubrikerna uppkommande, uppstigande och mogen. Dessa har tagits fram i syfte att ha ett analytiskt ramverk vid empiriska studier (Adler & Barnett, 1998:48). Det finns ingen allmängiltig teori om hur säkerhetsgemenskaper utvecklas, men vad Adler och Barnett gör med dessa tre faser är att presentera mekanismer och förutsättningar för utveckling av en säkerhetsgemenskap som kan utgöra en grund vid forskning (Adler & Barnett, 1998:49).

Steg 1: Innefattar yttre och inre faktorer, vilka får stater att börja kolla i varandras riktning. Det kan vara fall av ett gemensamt yttre hot och en önskan om att samarbete säkerhetspolitisk, teknologisk och/eller ekonomisk utveckling eller demografiska förändringar. Detta innebär inte att stater omedelbart börjar lita på eller identifiera sig med varandra, men de är en början på interaktioner som i framtiden kan leda till ömsesidigt förtroende.

När stater har börjat interagera med varandra socialt går det vidare till steg två. De strukturella variablerna beskriver en kontext karakteriserad av kunskap och makt. Inom denna kontext formas stater och deras handlingar och avgör deras roll i gruppen. Makt är en central del för att förstå hur säkerhetsgemenskaper utvecklas och består. Starka stater med makt i form av ekonomiska och materiella resurser, kunskap och förmåga att tillgodose säkerhet har auktoritet att utforma och fastställa gemensamma värderingar som skapar en ”vi”-känsla. Utefter denna känsla skapas vanor och praxis som sätter regler och ramar för vem som ingår och får ingå i gemenskapen. Det gör att medlemskap blir attraktivt för mindre och svagare stater (Adler & Barnett, 1998:40). Kunskap, och mer specifikt kognitiva strukturer, avgör hur begränsade eller fria stater är att handla. Vad teorin intresserar sig för är hur kognitiva strukturer skapar vanor och praxis, vilka bildar en kollektiv identitet och skapar ett ömsesidigt förtroende till varandra. Vanor och praxis som bygger på liberala idéer har lättare för att ta form och skapa säkerhetsgemenskaper.

Processvariablerna innefattar de medel och kanaler som stater använder för att interagera med varandra. Transaktioner beskrivs vara bunden kommunikation mellan stater och manifesteras i en rad olika utbyten, till exempel symboliska, ekonomiska, politiska och materiella (Adler & Barnett, 1998:41). Internationella organisationer och institutioner bidrar till både en direkt och indirekt utveckling av säkerhetsgemenskaper. De upprättar normer för beteende, kontrollerar och övervakar att utbyten går rätt till och att medlemmar lever upp till sina skyldigheter, och har möjligheten att inrätta sanktioner för att se till att normerna följs. Organisationer utgör också plattformar för socialisering och inläring. Lärande processer inom institutioner och organisationer kan få medlemmar att utveckla positiva och ömsesidig förväntningar och därmed börja identifiera sig med varandra. De har förmågan att skapa förutsättningar för utveckling av kollektiv identitet och ömsesidigt förtroende, vilket kan ta sig i uttryck genom regionala projekt, kulturell homogenitet, normer om återhållsamhet och en stark tro på ett gemensamt öde, t ex en gemensam valuta (Adler & Barnett, 1998:43).

Med social inläring avses en aktiv process inom vilken verkligheten tolkas och definieras vilket baseras på informell och normativ kunskap (Adler & Barnett, 1998:43). Det gör att vi kan förstå hur transaktioner och institutioner kan uppmuntra till utveckling av ömsesidigt förtroende och kollektiv identitet. Det gör så att politiker ser varandra som förtroendeingivande och är därför nödvändigt för utvecklingen av en säkerhetsgemenskap (Adler & Barnett, 1998:45).

I det slutgiltiga steg 3 delar nu medlemmarna en kollektiv identitet och har ett ömsesidigt förtroende för varandra att om det sker förändring inom regionen kommer det att ske under fredliga förhållanden. Faktorerna identitet och förtroende stärker ömsesidigt varandra; förtroende stärker identifiera, och det finns en allmänt rådande tendens att gemensam identifiera leder till ökat förtroende. Logiskt är att ett förtroende etableras först eftersom det krävs en viss proportion av förtroende för att utveckla en kollektiv identitet. När en identitet har utvecklats så fördjupar och förstärker den i sig medlemmarnas förtroende (Adler & Barnett, 1998:45,46). Författarna definierar förtroende som ett socialt fenomen och beskriver det som tro utan övertygelse. Det är beroende av bedömningen att aktörer kommer att agera på ett sätt som är förenligt vad som normativt förväntas av dem. I en säkerhetsgemenskap förlitar sig inte medlemmar enbart på organisationer för att upprätthålla och livnära förtroende, deras förtroende grundar sig istället på kunskap och övertygelser om varandra. Omdömen av varandra utgör grunden förtroende, vilket baseras på år av erfarenhet och

sammandrabbningar medlemmar emellan, som i sin tur formar en kulturell uppfattning om vad som utgör ett hot. Identitet är också ett socialt fenomen som definieras och formas utefter medlemmarnas relation och interaktion med varandra. En kollektiv identitet inom en säkerhetsgemenskap är politisk, vilket innebär att den är villkorad och beroende av interaktioner med andra inom en institutionell kontext (Adler & Barnett, 1998:47).

Fas 1: uppkommande. Bildandet av en säkerhetsgemenskap sker inte med avsikt, och är inte ett uttryckt mål när stater och regeringar börjar söka sig till varandra. Det finns flera utlösande faktorer till varför stater börjar överväga samordning och samarbete med varandra. Det kan bland annat vara för att öka deras säkerhet genom att bekämpa ett gemensamt hot (Adler & Barnett, 1998:50). I denna fas går det att förvänta sig olika typer av diplomatiska, bilaterala och multilaterala utbyten. För att fördjupa och utöka interaktioner, samarbete och kompensera för frånvaron av tillit så upprättas ”tredje parter” med andra ord organisationer och institutioner som har i uppgift att bevaka deltagande stater och säkerställa att de lever upp till sina skyldigheter och kontrakt. De hjälper att identifiera gemensamma intressen, producerar stadgar och agendor samt sammankallar till möten och seminarium (Adler & Barnett, 1998:52).

Fas 2: uppstigande. I denna fas går det att urskilja bredare och mer intensiva interaktioner mellan stater. Tätare nätverk, nya institutioner och organisationer som reflekterar ett förbättrat militärt samarbete och en minskad rädsla för att andra stater utgör ett hot, vilket leder till ett djupare ömsesidigt förtroende och framväxt av en kollektiv identitet som skapar förutsättningar för en stark tro och förväntning om att förändring kommer ske under fredliga förhållanden. Inom fas två har förbättrad och fördjupad interaktioner inom regionen lett till en utbredd acceptans om en viss livsstil som främjas av regeringar, mellanstatlig och frivilliga organisationer, sociala rörelser och individer (Adler & Barnett, 1998:53). Stater börjar nu lokalisera sig själva inom en gemensam eller sammanfallande handling, vilket bidrar till utvecklingen av en kollektiv identitet. Centrala indikatorer för denna fas går att finna inom sfären för säkerhet där stater nu delar underrättelseinformation med varandra, byråkratiska förändringar och behovet av att övervaka varandra blir allt mer irrelevant (Adler & Barnett, 1998:54). Stater och dess befolkning finner det allt svårare föreställa sig att konflikt mellan varandra kommer att lösas med våld (Adler & Barnett, 1998:55).

Fas 3: mogen. Desto mer förväntningar om fredlig utveckling blir institutionaliserat på den nationella nivån inom regeringar och på överstatlig nivå inom organisationer och institutioner desto mindre sannolikt blir det att krig kommer utspela sig i regionen. De regionala aktörerna delar nu en kollektiv identitet och underhåller därför en förväntan om att förändring kommer att ske under fredliga förhållanden, varför en säkerhetsgemenskap nu har etablerats. Eftersom dess medlemmar nu är så pass integrerade med varandra, delar identitet och samarbetar har det blivit väldigt svårt för respektive att förbereda för krig mellan varandra (Adler & Barnett, 1998:55).

Vidare skiljer författarna på täta och mogna säkerhetsgemenskaper från lösa och mogna säkerhetsgemenskaper. Medlemmarna av en lös och mogen säkerhetsgemenskap identifierar sig med varandra, deras sätt att leva påminner om varandras, det finns olika mekanismer och mönster för interaktioner, de lever med ett informellt styrelsesystem som är byggt på delade meningar och en kollektiv identitet och viktigast av allt råder det en allmän förväntan om att säkerhetsgemenskapens stater frekvent handlar med återhållsamhet och att konflikt inte löses med våld. Det finns ett flertal indikatorer som reflekterar ett starkt förtroende, en delad identitet och en gemensam vision om framtiden samt en låg sannolikhet att konflikter kommer att leda till militära sammandrabbningar. **Multilateralism**, denna indikator visar på ett högt förtroende då det vid beslutsfattande och lösning av konflikter och dispyter råder en högre samstämmighet än inom andra mellanstatlig relationer. Medlemmarnas gemensamma intresse om att inte orsaka våldsamma konflikter hanteras gemensamt och i samförstånd, vilket automatiskt införlivar allas intressen. **Obefästa gränskontroller** innebär inte att stater helt tar bort gränskontroller längst deras gränser, stater kommer alltid att behöva skydda sig mot yttre hot. Skillnaden är att inom en säkerhetsgemenskap innebär obefästa gränskontroller att medlemmar inte behöver upprätta skydd längst med sina gränser mot en annan medlem (Adler & Barnett, 1998:55). **Förändrad militärplanering**, medlemmar i en säkerhetsgemenskap behöver inte tänka i termer om ”worst-case scenarios”, överhuvudtaget ser man inte andra medlemmar som potentiella fiender i samband med militära aktioner eller engagemang. Dock kan det fortfarande råda en oro utformningen av det militära samarbetet inom gemenskapen och medlemmarnas bidrag till gemensamma militär aktioner. **Gemensam hotdefinition**, är beroende av vad som identifieras vara de huvudsakliga personlighetsdragen hos dem inom gemenskapen. När gemenskapens egen uppfattning fastställs sätt den omedelbart i kontrast till något annat, vilket eller vilken automatiskt utgör en hot mot säkerhetsgemenskapen. **Gemensam diskurs och språk**, medlemmarnas normativa diskurs och

beteende är en reflektion av vad som är gemenskapens grund och standard. Diskursen är därför en reflektion av gemenskapens normer, vilket visar hur de utanför gemenskapen skiljer sig från de innanför säkerhetsgemenskapen (Adler & Barnett, 1998:56).

En tät sammansatt och mogen säkerhetsgemenskap präglas av medlemmarnas ömsesidiga vilja att stötta och hjälpa varandra. Det har kommit att bli en vana, varför nationell identitet uttrycks genom sammanslagning av kapacitet, förmåga och engagemang. Den institutionella kontexten inom vilken maktutövning fastställs förändras, och rätten att bruka våld går från de enskilda medlemmarna till kollektivet av suveräna stater. Våld får endast användas mot utomstående hot eller mot medlemmar som bryter mot gemenskapens grundläggande normer. Säkerhetsgemenskaper agerar som en integrerad försvarsallians när hot eller attacker kommer utifrån (Adler & Barnett, 1998:56).

Även inom täta och mogna säkerhetsgemenskaper går det att identifiera ett flertal indikatorer som reflekterar deras kollektiva identitet, ömsesidiga förtroende och deras gemensamma hållning när det kommer till att inte bruka våld. De indikatorer som tidigare nämnts tillämpas här, tillsammans med ytterligare sex indikatorer. **Kollektiv säkerhet**, från en ömsesidig kontroll av våld och skapandet av förtroende så faller samarbete kring säkerhet naturligt för att stå emot säkerhetsproblem inom säkerhetsgemenskapen och att värna om deras gemensamma säkerhet genom att bekämpa externa hot (Adler & Barnett, 1998:56). **Militär integration**, trots att det inom en säkerhetsgemenskap inte finns krav på att integrera med varandra militärt finns det en hög sannolikhet att medlemmarna kommer att vilja skapa en gemensam sammanslagning av deras militära resurser. Detta som följd av att de delar identitet och har ett djupt förtroende för varandra. **Samordning mot "interna" hot**, en stor politisk samordning innanför säkerhetsgemenskapens gränser om att vara vaksam mot gemensamma definitioner av interna hot. **Fri rörlighet**, detta är ett bevis på att skillnader suddas ut mellan "vi" och "dem" och medlemsländernas befolkningar tillåts fri rörlighet över statliga gränser. Detta visas till exempel genom att ta bort krav på visum för att träda in i ett annat land, eller att förflyttning mellan stater som sker rutinmässigt inte begränsas eftersom detta inte upplevs vara ett hot. **Internationalisering av rättssystem**, medlemmar som delar praxis och samordna sin offentliga politik kan bidra till skapandet av ett informellt system av regler som tillämpas inom gemenskapen. Stater kan även komma att samordna deras nationella lagar, så att i harmoni med varandra blir internationaliserade och börjar fungera som verkställande

mekanismer. *Flernivå-system*, politisk styrning sker på flera olika nivåer, nationellt, transnationellt och överstatligt (Adler & Barnett, 1998:57).

2.2. Kritik mot teori

I och med att boken "Security Communities" är ett första omfattande försök till att förbättra och utveckla Karl Deutsch grundläggande idéer om säkerhetsgemenskaper är kritiken nästan uteslutande riktad mot teorins brister.

Håkan Wiberg (2000) kritiserar i sin artikel "Security Communities: Emmanuel Adler, Michael Barnett and Anomalous Northerners" den utvecklingsprocess som teorin redogör för som förklarar uppkomsten av säkerhetsgemenskaper. Genom att försöka applicera ramverket på Skandinavien kommer han fram till slutsatsen att Skandinavien inte passar in i teorins modell för utveckling. Det visar sig att de triggande faktorer som teorin påstår leder till att stater börjar se i varandras riktning inte går att finna, en kollektiv identitet existerade innan en hållbar säkerhet hade upprättats och handelsutbyten inrättats. Vidare pekar Wiberg på att det var faktorer som gemensamt språk och religion som banade väg för kommunikation och en regional migration, vilket gjorde det mindre osannolikt att olika nationella grupper skulle uppleva varandra som hotfulla.

Morten Boås hävdar att de argumenten om säkerhetsgemenskaper som Adler och Barnett lägger fram inte skiljer sig särskilt mycket från de argument använda av forskare inom demokratisk fredsteori (Boås, 2000:309). Han riktar sin kritik mot teorin i form en fråga: för vem är säkerhetsgemenskapen till för, och i vilket syfte? Han besvarar frågan genom att förklara säkerhetsgemenskaper som ett statistiskt ramverk för politiska och ekonomiska eliter (Boås, 2000:310). Han anser att ramverket som Adler och Barnett producerar är "mainstream constructivism light", och inte alls så revolutionerande och provokativt som författarna framställer det (Boås, 2000:311).

Kritiken delas upp i två delar som hänger samman med varandra: 1) Vems säkerhet? Han ifrågasätter varför forskarna har valt att utgå från beslutsfattare och andra politiska, ekonomiska och intellektuella eliter som avgörande faktorer för att utveckla nya former av sociala och politiska organisationer som går att koppla till utvecklingen av säkerhetsgemenskaper. Vem säkerhet främjar dessa eliter? Vidare kritiserar han Adler och

Barnett för att ta för givet att säkerhetsgemenskaper upprättas för att undvika krig mellan dess medlemmar, när de i större utsträckning upprättas för att vissa politiska regimer ska behålla sin maktposition (Boås, 2000:313). Del två berör hur författarna förklarar en säkerhetsgemenskaps utveckling. Desto mer interaktioner som sker över landsgränser, och desto mer normer, värderingar och identitet delas, desto mindre risk för krig. Problemet med denna förklaring är att transnationella interaktioner inte nödvändigtvis lägger grunden för fredligt utbyte. Boås (2000:311) menar att mindre transnationella interaktioner med större sannolikhet skulle generera mer fredliga relationer.

Teorin argumenterar för att spridning av liberala demokratiska idéer skapar den mest gynnsamma förutsättningen för upprättandet av en säkerhetsgemenskap. En riktig säkerhetsgemenskap är en som består av stater vars regeringar utgörs av västerländska, liberala demokratier som handlar öppet med varandra. Detta eftersom det är gränsöverskridande transaktioner och handel som skapar förutsättningar för en skapandet av en kollektiv identitet, gemensamma normer och värderingar samt förhindrar att krig inte bryter ut; vilket gör en säkerhetsgemenskap (Boås, 2000:314). Boås menar att det är mer komplicerat än så, och menar att Adler och Barnett likt många andra forskare som resonerar liknande inte tar relationen mellan transnationella krafter och staters kontextuella natur på allvar, vilket leder dem ifrån den centrala frågan inom IR, nämligen frågan om *vems* säkerhet, gemenskap, nation, region etc.

Ondrej Ditrych riktar inte kritik direkt mot teorin, utan bidrar istället till att försöka förbättra de brister där han anser Adler och Barnett misslyckats i sitt försök att återuppväcka Deutsch koncept (2014:350, 353). Ditrych anser Adler och Barnetts förädling av Deutsch är alldeles för teoretisk komplex och alldeles för metodologisk ytlig (2014:353). Han hittar flera brister, varpå en gäller definitionen av en säkerhetsgemenskap. Adler och Barnett utelämnar kommunikation som utgör grunden i Deutsch koncept och ersätter det med en tvetydig, mindre konkret sammansättning av delade meningar, interaktioner och diffus ömsesidighet. Detta är en stor skillnad från Deutschs modell som inkluderar endast ett fåtal definitioner och orsakssamband (Ditrych, 2014:353). Han riktar även kritik mot att teorin knappt diskuterar desintegration (Ditrych, 2014:360)

3. Empiri

3.1. Material och källkritik

Den empiri som studien kommer att utgå från utgörs av redan existerande källor som finns tillgängliga oberoende studiens undersökning (Teorell & Svensson, 2007:87). Urval av material har gjorts utefter en snäv ram (Esaiasson et al., 2012:220), med förutsättning att de lever upp till de källkritiska kriterierna äkthet, samtidighet och centralitet, tendens och oberoende. Materialet är i bred utsträckning hämtat från Internet och utgörs av skriftliga källor, vilka varit tillgängliga på webbplatser som ger ett trovärdigt intryck och har ett seriöst och legitimt syfte (Denscombe, 2011:299).

De källkritiska kriterierna har legat till grund vid värdering av källornas användbarhet och möjlighet att belägga det skeende som studien ämnar undersöka och beskriva. Så långt det är möjligt har studien utgått från dokument och uttalanden som publicerats på EU-institutionernas eller medlemsländernas offentliga hemsidor, vilka har kompletterats med nyhetsartiklar från nationella tidskrifter. Allt källmaterial som klassas som media har hämtats från pålitliga nyhetskällor, vars hemsidor är välbesökta och uppdateras dagligen (Denscombe, 2011: 303-304). Kända och etablerade nyhetskällor som Svenska Dagbladet, The Telegraph, Dagens Nyheter och Spiegel har används för att eliminera risken för fabrikat. Dagstidningar utgör även en bra källa för att inhämta material som är aktuellt och nyligen publicerat (Denscombe, 2011:296). Utvalda nyhetstidningar och statliga dokument produceras och publiceras i demokratiska rättsstater som värnar om pressfrihet och statlig transparens, vilket förutsätter att materialet inte är fabricerat och ger en så äkta bild av verkligheten som det är möjligt. Det är alltid önskvärt att källan är så nära belägen det relevanta skeendet som möjligt, varför författaren strävat efter att inhämta material producerat i Europa. Tidsgapet mellan händelseförlopp och källornas uppkomst anses vara kort. Det material som ligger till grund för analysen har enbart hämtats mellan september och december månad för att få en korrekt bild och uppfattning av de händelser som utspelat sig under den tiden. Källorna anses därför ha ett väldigt högt värde eftersom de är samtida (Teorell & Svensson, 2007:104, 106).

De politiska dokument och uttalanden som används är hämtade direkt från hemsidor som Tyskland, Sverige och Ungerns regeringar förfogar över eller från intervjuer med politiker i regeringsposition publicerade i dagstidningar. Det innebär att materialet inte bygger på utsagor av andra (Teorell & Svensson, 2007:106). Statliga publikationer är en attraktiv källa

eftersom de anses vara auktoritära, varför forskaren strävat efter att i så stor utsträckning som möjligt enbart ha statliga dokument. De är producerade av demokratiska stater som förfogar över resurser och sakkunniga, vilket gör de trovärdiga (Denscombe, 2011:295). Vad som är av intresse i denna studie är hur stater har handlat individuellt, hur de motiverar sina beslut och hur stater uppfattar andra staters beteende. Strävan efter objektivitet är således inte relevant eftersom staternas subjektiva åsikter om varandra är vad studien intresserar sig för. Officiella personer i regeringsposition antas vara representanter för sin regering och den politiska linje regeringen i fråga för, varför offentliga uttalanden från enskilda personer antagits återspegla staten som helhet.

3.2. Avgränsningar

Studiens avgränsningar motiveras utifrån tidsbrist och fenomenets aktualitet. Den pågående flyktingkrisen utspelar sig nu, vilket innebär att för att studien ska bli intressant och innehållsdiger måste en begränsning göras i tid och rum. Studien kommer endast att undersöka och redogöra för de händelser som ägt rum hösten 2015, mer specifikt mellan september och december månad. Detta faller sig naturligt då krisen har trappats upp under senare delen av 2015, och ett utmärkande beteende har gått att identifiera hos ett flertal av EU:s medlemsstater. Studien kommer att begränsa sig till tre antal medlemsstater: Sverige, Tyskland och Ungern. Alla stater är medlemmar i Schengen-samarbetet.

Val av undersökningsenheter har gjorts för att fånga tudelningen inom EU. Sverige och Tyskland är de två stater som toppar listorna över länder som tar emot och godkänner flest asylansökningar medan Ungern ligger i botten (The Economist). Alla tre länder har fått motstå ett enormt tryck av människor som försökt ta sig till EU, men av olika anledningar. Ungern ligger beläget längst med EU:s yttre gräns och angränsar till västra Balkan vilket gör landet till en av EU:s största ingångsportar (tillsammans med Grekland och Italien). Sverige och Tyskland har å andra sidan fått utstå ett enormt tryck till följd av att länderna fört en asylpolitik som är känd för att vara öppen och välkomnande. Även om Tyskland och Sverige för en liknande asylpolitik skiljs länderna åt av att Tyskland är en av EU:s stormakter och grundare. Landet har en av regionens starkaste ekonomier och är en stark förkämpe för det europeiska samarbetet.

Karta över hur flyktingströmmarna tar sig in genom Ungern för att sedan ta sig vidare in i EU, i första hand till Tyskland och Sverige.

4. Metod

Studien är en deskriptiv fallstudie av disintegrerade säkerhetsgemenskaper som ämnar göra en intensiv, helhetsinriktad beskrivning och analys av EU (Teorell & Svensson, 2007:82). Syftet är att utifrån teorin granska hur medlemsländerna har handlat till följd av flyktingkrisen och hur det i sin tur har påverkat de mellanstatliga relationerna, och där med säkerhetsgemenskapen. Genom en empirisk analys av statliga dokument och uttalanden, EU-dokument och tidningsartiklar från pålitliga nyhetskällor ämnar studien beskriva en förändring inom den europeiska säkerhetsgemenskapen. En fallstudie har valts som forskningsmetod för att det möjliggör för forskaren att studera saker i detalj (Denscombe, 2011:60). En djupgående analys gör det enklare att hantera en komplex verklighet, vilket i sin tur ger en bättre förståelse för studiens slutgiltiga resultat (Denscombe, 2011:62).

Studien ämnar göra en kvalitativ textanalys på utvalda texter producerade mellan september och december månad hösten 2015, som behandlar händelser med koppling till flyktingkrisen. Genom att noggrant läsa texternas olika delar och i dess helhet och utifrån den kontext de har skapats avser forskaren ta fram det mest väsentliga innehållet (Esaiasson et al, 2012:210). Syftet är att klargöra hur stater har handlat, vad det har för effekt på de mellanstatliga

relationerna och i sin tur på den europeiska säkerhetsgemenskapen. Ett kvalitativt förhållningssätt har anammats efter studiens strävan att nå en djupare förståelse och för att komma till underfund med komplexiteten kring de påtagliga förändringar som sker inom säkerhetsgemenskapen till följd av flyktingkrisen. En kvalitativ metod har valts före en kvantitativ för att forskaren inte är ute efter att undersöka det uppenbara i det empiriska materialet. Istället kommer empirin att tolkas genom intensiv läsning (Denscombe, 2011:367-368).

En kvalitativ metod försvårar möjligheten att nå generella slutsatser, framförallt vid enstaka fallstudier. En kvantitativ metod med ett extensivt upplägg maximerar möjligheterna för generaliserbarhet (Teorell & Svensson, 2007:268). Kravet på generella slutsatser vid teorikonsumerande studier är dock inte lika viktigt. Studien fokuserar på fallet EU som säkerhetsgemenskap och inte på teorin, vilket gör det mindre relevant att komma fram till resultat som är giltiga i andra sammanhang. Vad som istället är viktigt vid deskriptiva och teorikonsumerande studier är att slutsatsen anses vara en tillräckligt tillfredställande förklaring till varför, i detta fall, EU som säkerhetsgemenskap riskerar att desintegrera (Esaiasson et al., 2012:89-90).

Teorin används som utgångspunkt för det analytiska ramverket, ur vilken två analyscheman har skapats (se ”Operationalisering” och ”Bilaga 3”). Adler och Barnett redogör för elva indikatorer vilka fungerar som verktyg för att mäta vart i utvecklingsprocessen en säkerhetsgemenskap befinner sig. Studien har valt tre indikatorer att fördjupa sig i, fri rörlighet, obefästa gränskontroller och gemensam hot-definition. Alla tre anses spela en avgörande roll inom den europeiska säkerhetsgemenskapen.

4.1. Operationalisering

Teorin upplevs vara påtagligt bristfällig och metodologisk ytlig avseende dess förklaring för vad indikatorerna innebär för säkerhetsgemenskapens överlevnad. Två analyscheman har därför skapats i syfte att nå ett analytiskt djup. Syftet med studien är att inom indikatorerna härleda förändringar som skett till följd av flyktingkrisen och se hur det påverkar stabiliteten inom den europeiska säkerhetsgemenskapen.

Indikatorerna fri rörlighet och obefästa gränskontroller har slagits samman till en och samma kategori ”gränser” eftersom de berör samma sak: utsuddandet av territoriella gränser för ökad gemenskap. Den empiriska analysen ämnar beskriva hur EU:s medlemsstater har handlat inom kategorin gränser för att urskilja en utveckling som går från att suddas ut territoriella gränser till att återgå till att markera och stärka statens nationella territorium. Kategorin har brutits ned i tre nivåer och går att se som en skala för i vilken grad medlemsländerna bryter mot indikatorerna. Nivå ett tolkas som låg där ökade gränskontroller avser om staten ifrågasatt in extra resurser längst med sina gränser i form av exempelvis polis, försvarsmakt eller slumpmässiga stickprov. Fas två tolkas som medel där stängda gränser innebär att staten i fråga upprättat inre gränskontroller, vilka omfattar Schengen-medlemmar. Fas tre tolkas som hög och innebär att staten satt upp fysiska hinder som gör det omöjligt för människor att ta sig in i landet, exempelvis genom att upprätta stängsel. Utifrån dessa tre nivåer har sedan tre frågor utvecklats att ställa till empirin i syfte att urskilja de mest relevanta.

Kategori 1: Gränser	Nivå 1: Ökade gränskontroller	Nivå 2: Stängda gränser	Nivå 3: Fysiska hinder
Sverige			
Tyskland			
Ungern			

- Ökade gränskontroller
 - Har landet i fråga satt in (ökade) resurser för att kontrollera sin territoriella gräns?
- Stängda gränser
 - Har landet stängt sina gränser helt?
- Fysiska hinder
 - Är det fysiskt möjligt att ta sig in i landet?

Indikatorn gemensam hot-definition utgör en egen kategori och har enbart brutits ned i två delar: flyktingar och migranter. Dessa ska inte tolkas som nivåer, utan representerar två olika synsätt; om man anser människorna som kommer till Europa vara migranter eller flyktingar.

Syftet är att se om medlemsländernas syn på flyktingströmmarna skiljer sig eller stämmer överens med varandra. Varför detta är intressant är för att beroende på vilket synsätt en stat anammar, så kan staten i fråga legitimera en viss typ av handlingar. Varje medlemsstat i EU har en skyldighet att hjälpa och ge skydd åt flyktingar, men inte åt migranter. En flykting har med andra ord rätten att ta sig in i ett annat land och kräva hjälp från statsmakten. En migrant har ingen rätt att ställa samma krav. Detta innebär att en stat kan undgå sina skyldigheter och ta till vissa handlingar om man anser att människorna som tar sig till Europa i majoritet är migranter. Till denna kategori har enbart en fråga utvecklats.

Kategori 2: Hot-definition	Flyktingar	Migranter
Tyskland		
Sverige		
Ungern		

- Hur beskriver man de människor som kommer till Europa?

Det utvalda textmaterialet har katalogiserats utefter när händelserna ägde rum (mellan september-december 2015). Texterna har valts ut baserat på att de behandlar teman gränser, flyktingkris, EU, flyktingar och migranter (Denscombe, 2011:324-325).

De analytiska redskap studien utgår från i sin undersökning anses uppnå kravet på validitet. Den analysenhet som skall undersökas är EU som säkerhetsgemenskap varför de empiriska indikatorer som teorin redogör för anses vara rimliga instrument (Esaiasson et al., 2012:216). De frågor som utformats fokuserar på fånga in medlemsländernas beteende vilket är av största intresse för studien.

5. Bakgrund

5.1. EU som säkerhetsgemenskap

Europa beskrivs vara en av de mest sammanlänkande regionerna i världen, och är efter Skandinavien det främsta exemplet på en mogen säkerhetsgemenskap (Waeber, 1998:102). EU är ett transnationellt samarbete med en viss överstatlighet. Det är en omärkt, centrerad och

mångfacetterad formation (Waever, 1998:103). Frankrike, Tyskland, Italien och Benelux-länderna² är EU:s grundande stater och utgör unionens kärna. De är starka stater som haft en avgörande roll i förenandet av Europa. Sedan EU:s begynnelse har dessa stater varit pådrivande för ökad europeisk integration. (Ambler & Reichert, 2001:29, 54; Lankowski, 2001:89; Beyers, Kerremans & Bursens, 2001:59; Guiliani & Piattoni, 2001:115). Grundidén var att utveckla ett ekonomiskt samarbete för att undvika storskaliga krig (Europa). Idén om att göra länder beroende av varandra via handel så att de håller sams är en av de mest framträdande egenskaperna hos en säkerhetsgemenskap; det finns för många nackdelar med att kriga mot varandra. EU var till en början och är fortfarande främst ett ekonomiskt samarbete som med tiden kommit att omfatta fler policyområden (Ambler & Reichert, 2001:55). Samarbetet har resulterat i en stark europeisk marknad och en gemensam valuta, vilket skapat en ömsesidig interdependens som gjort att krig lyckats undvikas (Sbragia & Stolfi, 2008:126).

EU är ett typexempel på ett flernivå-system inom vilken det går att identifiera politisk styrning på flera nivåer. Alla medlemsstater (med få undantag) styrs av europeisk lagstiftning. Lagar, regler och handlingsplaner som fattas på EU-nivå har staterna ansvar för att inkorporera i sina nationella lagsystem, en del lagar är tvingande andra frivilliga (McCormick, 2001:17).

Inom EU finns det olika sätt för stater att interagera med varandra (Wallace, 2005:26). Med tiden har institutioner skapats i form av Kommissionen, ministerrådet, europaparlamentet, EU-domstolen osv. Inom dessa är alla medlemsstater representerade och möjliggör för politiker att interagera med varandra (Bomberg & Stubb, 2008:65). Dessa institutioner förverkligar EU:s politik. ser till att avtal hålls, lagar efterföljs styr EU:s budget osv. (Bomberg & Stubb, 2008: kap.3)

Det finns som sagt en uppsjö av policy inom vilka medlemsländerna samarbetar med varandra (jordbruk, miljö, handel osv.) (Sbragia & Stolfi, 2008:116). EU största policyområden är den gemensamma jordbrukspolitiken, ekonomiska och monetära unionen (Sbragia & Stolfi, 2008:126), rättsliga och inrikes frågor (Occhipinti, 2008:139) och gemensam utrikes- och säkerhetspolitik.

² Beneluxländerna innefattar Belgien, Nederländerna och Luxemburg.

EU:s gemensamma försvars- och säkerhetspolitik är ett relativt nytt policyområde och är en del av EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Detta område har utvecklats på grund av de upptrappade säkerhetsutmaningarna utanför Europa och på begäran av medlemsländerna om att EU ska ta en större roll som säkerhetsskapande aktör globalt (Europaparlamentet). Trots att EU inte har en militär armé så är man i allmänhet överens om att bemöta de hot utanför och innanför Europa kollektivt och solidariskt (Säkerhetspolitik).

Solidaritetsklausulen, som är en del av Lissabonfördraget trädde i kraft år 2009 och är ett tecken på ömsesidigt förtroende, beroende och hur sammanflätade medlemsländerna är. Klausulen innebär att om ett EU-land drabbas av en naturkatastrof, terroristattack, väpnat angrepp eller annan typ av kris är de andra medlemsländerna skyldiga att ställa upp med assistans och resurser. Tanken bakom klausulen är att ett lands säkerhets byggs i samverkan med andra, vilket är ett ledande karaktärsdrag för EU, att samarbete är vad som skapar bäst utfall och är det sätt som EU ska hantera kriser (Säkerhetspolitik).

EU är en stabil formation utan att ersätta nationalstater. Regionen är en konstellation av flera ”vi” där nationalstaternas ”jag” med tiden kommit att bli allt mindre snäv och inkluderar nu en europeisk komponent. Den kollektiva europeiska identiteten ersätter inte staternas egen identitet, utan är ytterligare en nivå av identifiering. Detta går att urskilja i staternas uttryck av nationella intressen som med tiden förändrats och formats för att inkludera ett europeiskt perspektiv (Waever, 1998:93-94).

För att förstärka den kollektiva identitet har EU etablerat ett antal symboler representerar EU:s principer och markerar för vilka som ingår i gemenskapen. EU har bland annat en flagga med blå bakgrund och gula stjärnor som representerar enhet, solidaritet och harmoni bland Europas befolkning. Det finns även en dag, kallad Europadagen som finns i syfte att fira freden och sammanhållningen som varat i Europa i decennier (Europa).

År 1985 slöts Schengen-avtalet, vilket drevs igenom av Frankrike, Tyskland och Benelux-länderna (Occhipinti, 2008:141) som det senare Schengenområdet och Schengensamarbetet är byggt på. Inom Schengenområdet är alla inbördes gränskontroller avskaffade i syfte att skapa en enhetlig yttre gräns där gemensamma regler gällande visum, asyl och gränskontroller tillämpas på alla signerande parter. Det innebär att det råder fri rörlighet av personer inom

området. Schengenområdet har kommit att inkludera nästintill alla EU:s medlemsstater och har även expanderat till att inkludera icke-EU medlemsstater (EUR-Lex). Samarbetet inom Schengen kompletterar reglerna om fri rörlighet, vilket är en av EU:s grundprinciper (EU-upplysningen). Medlemsländerna har vid exceptionella fall möjligheten att temporärt återinföra gränskontroller vid sina interna gränser och därmed lämna Schengen-samarbetet. Detta får endast göras vid fall av; förutsägbara händelser som stora sportevenemang, oförutsägbara händelser som en terroristattack eller upplevd bristande kontroll av yttre gränser (EU-upplysningen). Att temporärt lämna Schengen ska av medlemsländerna ses som en sista utväg och endast vidtas som åtgärd när andra åtgärder inte anses vara tillräckliga (Kommissionen). Ingen EU-instans eller medlemsstat har rätten att lägga in veto. Införandet av gränskontroller vid de interna gränserna ska behandlas som ett strikt undantag och måste respektera principen om proportionalitet (Kommissionen).

För att kunna hantera policyområden som berör visum, illegal immigration och asyl har EU tvingats balansera dessa mot konkurrerande oroligheter som principen om fri rörlighet och gränsbevakning i syfte att förhindra brottslighet i synnerhet smuggling och trafficking samt att gränskontroller måste respektera mänskliga rättigheter, inklusive flyktingars legitimitet att fly krig och naturkatastrofer, asylsökande som flyr fångenskap och offer för trafficking som flyr från deras tillfångatagare. Hur EU har valt att hantera kontroll av sina gränser har formats utefter oroligheter bland medlemsstater gällande finansiell fördelning av bördan när flyktingar, asylsökande och illegala immigranter försöker ta sin i EU och behovet av att patrullera längst med kust- och landgränser (Occhipinti, 2008:151).

5.2. EU:s asyl-och migrationspolitik

EU har länge arbetat med att skapa ett gemensamt europeiskt asyl-system och förbättra dess regelverk. Länderna är överens om att en likvärdig inställning och liknande metoder vid skydd av flyktingar och hantering av asylsökande är ett krav för att garantera en hög standard. EU:s medlemmar har när det gäller asylsökande ett delat ansvar att välkomna dessa människor med värdighet och försäkra sig om att de blir behandlade rättvist. Varje asylansökan måste prövas efter en enhetlig standard så att utfallet blir detsamma oavsett land (Kommissionen). De asyl- och migrationsfrågor som berör EU är grundande på gemensamma regler vad gäller behandling av asylsökande och på skyddsgrundsdirektivet som innefattar

gemensamma definitioner och mini-regler för vad som gäller vid erhållande av flyktingstatus och skyddsgrund (Bengtsson 2013:123).

Principen om att det endast är ett medlemsland som är ansvarig när en tredjelandsmedborgare söker asyl inom EU regleras i Dublin-förordningen. Förordningen innefattar kriterier och mekanismer som avgör vem som har ansvaret. Syftet med förordningen är att på så kort tid som möjligt avgöra vem som har ansvaret och förbygga för att asylförfaranden inte missbrukas (EG: 343/2003).

Under slutet av andra världskriget och efter konflikterna av Balkan upplevde man inom EU ett stort behov att samarbeta vid flyktingkriser (Occhipinti, 2008:141). Efter det har en gemensam europeisk migrationspolitik kommit till, och i maj 2015 lade Kommissionen fram en europeisk agenda om migration. Redan då tydliggjordes det att ingen medlemsstat kan ta på sig ansvaret på egen hand och det krävs en gemensam insats för att effektivt hantera de tusentals migranter som tar sig till EU. Arbetet kring migration ska baseras på principer om solidaritet och delat ansvar (European Commission, 2015). Sedan dess har det hållits en rad officiella och informella möten om migration och flyktingkrisen (se ”Bilaga 2”).

6. Analys

6.1. Tyskland

Redan i juli månad varnade Tysklands förbundskansler Angela Merkel för att det kommer att vara omöjligt att upprätthålla Schengen-avtalet som garanterar fri rörlighet av varor, tjänster och personer om inte EU kommer fram till en gemensam lösning för hur flyktingkrisen ska hanteras (Bundesregierung, 2015). Sedan dess har Tyskland genomgående upprepat samma mantra. Tyskland vill att EU ska enas om en gemensam lösning, att medlemsländerna ska dela på ansvaret och att de regelverk som EU upprättat (framförallt Dublin-förordningen och Schengen) strikt ska fortsätta följas. Tyskland tillsammans med Sverige har utmärkt sig för att ta emot flest asylsökande av alla länder i Europa (The Economist, 2015), men har också själva kommit till insikt om att det är ett tungt ansvar att bära själv.

Frustrationen över att majoriteten av EU:s medlemmar agerade motvilligt och inte visade upp en vilja att dela på bördan ledde till slut att Tyskland, en av EU:s främsta aktörer och förespråkare för solidaritet och öppen invandringspolitik, i mitten av september meddelade

Kommissionen att man beslutat om att införa gränskontroller vid landets inre gränser (Bundesregierung, 2015). Gränskontrollerna skulle initialt vara i tio dagar med särskild inriktning mot gränsen till Österrike. Beslutet fattades mot bakgrund av att de okontrollerade tillströmningarna av människor utgjorde ett allvarligt hot mot den inre säkerheten och den allmänna ordningen i landet (Kommissionen). Målet med gränskontroller var att minska flödet av flyktingar och återfå ordning och struktur vid registrering och inresande till landet. Beslutet resulterade i att tusentals människor blev strandsatta i bland annat Österrike för att de förbjöds möjligheten att resa till Tyskland (BBC, 2015). Tyskland underströk återigen att landet inte *ensamt* bär ansvaret för dessa människor som söker asyl i Europa, och att Dublin-förordningen fastställer att flyktingar inte har möjlighet att välja vilket land i EU som ska godkänna deras ansökan (Bundesregierung, 2015).

Efter att tio dagar gått från det att inre gränskontroller upprättats informerar Tyskland om förlängning i ytterligare 20 dagar. Hotet mot den inre säkerheten och den allmänna ordningen ansågs fortfarande vara högt eftersom trycket vid landets gränser inte minskat (Kommissionen). Återigen tryckte man på att den börda som flyktingkrisen medför måste delas rättvist. Trots att den tyska viljan att hjälpa och bistå i krisen fortfarande består ska det utnyttjas av andra (Bundesregierung, 2015).

Bara dagar efter att Kommissionen mottagit Tysklands första meddelande om upprättandet av inre gränskontroller meddelade österrikiska myndigheter att även de kommer återinföra gränskontroller med särskild inriktning på landsgränserna mot Ungern, Italien, Slovenien och Slovakien. Beslutet kom att förlängas ytterligare tre gånger under september och oktober månad, i anslutning till Tysklands beslut om förlängd tid. Österrike bedömde likt Tyskland att de enorma migrationstillströmningarna till och genom Österrike hotade den allmänna ordningen och landets inre säkerhet (Kommissionen).

Det var inte bara Österrike som fick uppleva konsekvenserna av att Tyskland stängde sina gränser. I september månad, runt samma tid, meddelade även Slovenien att de skulle återinföra inre gränskontroller med fokus på landsgränsen mot Ungern. De slovenska myndigheterna framförde specifikt att okontrollerbara migrationsflöden i kombination med att både Tyskland och Österrike införde gränskontroller utgjorde ett allvarligt hot mot Sloveniens nationella säkerhet (Kommissionen). Även Sloveniens beslut kom att förlängas därefter.

Det ökade antalet flyktingar som tagit sig från Österrike till Tyskland tvingade Tyskland att sätta upp inre gränskontroller, och på grund av att det inte ledde till ett minskat tryck vid deras gränser blev landet tvunget att förlänga gränskontrollernas varaktighet om och om igen. I samband med detta uppdagades det att Österrike skickat och kört flyktingar till landgränsen mellan Österrike och Tyskland, och där med bidragit till det icke-minskande trycket. Tyskland kritiserade Österrike offentligt för dess handlingar och sade sig motsätta allt sådant beteende och att det är allt annat än rätt (Bundesregierung, 2015).

Efter att ha förlängt de inre gränskontrollernas varaktighet två gånger under september månad meddelade tyska myndigheter i oktober att dess varaktighet kommer förlängas en tredje gång, med en varning om att det kan bli förlängt ytterligare. Ännu ansåg man att situationen inte stabiliserats och det fortfarande existerade ett hot mot inre säkerhet och allmän ordning (Kommissionen). Nästintill regelbundna förlängningar av inre gränskontroller i kombination med regeringsutlåtanden om att Europa måste stå tillsammans och att gemensamma, europeiska handlingar och solidaritet är det enda sättet att lösa flyktingkrisen visar tydligt upp ett desperat Tyskland (Bundesregierung, 2015).

Trots stora ord från tyskt håll om solidaritet och ett gemensamt, europeiskt förhållningssätt var dess slagkraft inte särskilt stor. I oktober meddelade Österrike att landet tillsammans med Slovenien planerar för att upprätta ett stängsel längst med deras landsgräns för att kontrollera flyktingströmmarna, vilket skulle innebära ytterligare ett slag mot Schengen-samarbetet. Österrikes och Sloveniens besked kom som en överraskning då stats- och regeringscheferna endast några dagar tidigare under ett möte i ministerrådet diskuterat konsekvenserna av att länder tar till ensidiga åtgärder eftersom det löper stor risk att det kan trigga i gång en kedjereaktion, med hänvisning till gränskontroller och hur det påverkar Schengen-samarbetet. (The Telegraph, 2015). Efter hård kritik från Tyskland och slutna samtal med Tyskland valde Österrike att inte gå till handling och upprätta stängsel. Istället gick Österrike tillbaka till att försvara åsikten om att stängsel inte hör hemma i Europa (The Telegraph, 2015).

Kommissionen har återkommande gånger under hösten uttryckt en oro över inrättandet av inre gränskontroller och att det kan leda till en dominoeffekt som gör att allt fler länder väljer att isolera sig, vilket är ett allvarligt hot mot Schengen-samarbetets framtid. I samband med detta har man därför uppmuntrat länder som utgör Schengen-områdets yttre gränser att skydda Schengen-zonen, men det råder delade åsikter inom EU hur man gör det på bästa sätt.

Tyskland är en stark motståndare till stängsel medan Ungern hävdar att det är det enda sättet att stoppa flödet, och kräver av länder som Grekland och Italien att upprätta fysiska hinder för att leva upp till sitt ansvar om att skydda området. Det hela visar på ansträngda relationer mellan medlemsländerna, och allt fler länder tar saken i egna händer eftersom det råder en utbredd åsikt om att EU misslyckas implementera lösningar i praktiken. Slovenien har efter beskedet från Österrike om att inte inrätta stängsel hotat med att istället upprätta stängsel längst med gränsen till Kroatien, och om inte EU lyckas få till en positiv förändring och hålla vad som utlovats under möten, stänga gränserna helt. En handling som Kroatien fördömde och kritiserade hårt (BBC, 2015).

De tyska försöken till att återställa ordningen i landet och få andra medlemsländer att ta på sig mer ansvar tycktes vara förgäves. Den regel som inom Schengen-regelverket tillät Tyskland att upprätta gränskontroller i upp till två månader löpte i november månad ut. Genom att åberopa en annan artikel i regelverket som tillåter gränskontroller under allvarliga hot, blev det återigen möjligt för Tyskland att fortsätta upprätta gränskontroller i upp till ytterligare sex månader, fram till februari 2016 (Reuters, 2015; Europaportalen; Kommissionen). I kombination med förlängda gränskontroller gick man ut med att landet i fortsättningen kommer att skicka tillbaka flyktingar till det land som det först anlände till när de kom till EU. Detta ledde till stark kritik från Ungern som är ett av de länder som utgör EU:s yttre gräns och är många flyktingars första anhalt (BBC, 2015).

Samtidigt som Tyskland fortsätter sitt temporära uppehåll från Schengen uttalar sig Merkel i en intervju i tysk TV att Tyskland inte har ett tak för hur många flyktingar landet kan ta emot. Trots att det är en av de största utmaningarna landet har ställts inför kommer de fortsätta visa upp ett vänligt ansikte utåt. Hon sa att hon var besviken på den flyktingpolitik som Europas länder för, och att det varit svårt att få alla att dela på ansvaret (Bundesregierung, 2015). Vidare tryckte hon på flyktingar måste bli distribuerade i en anda av solidaritet och efter ekonomisk styrka och förutsättning hos landet i fråga. För att Schengen-samarbetet ska hålla i det långa loppet förslog hon att en permanent omfördelningsmekanism ska implementeras. Något som varit uppe för diskussion sedan tidigare (Bundesregierung, 2015). Tyskland tillsammans med Sverige har varit starka anhängare till förslaget om att inrätta en permanent omfördelningsmekanism som skulle innebära att medlemsstater tvingas ta emot flyktingar. Antalet kommer att baseras på landets i fråga möjligheter och förutsättningar för att bra mottagande. Förslaget dök upp redan i maj i den agenda Kommissionen tog fram för EU:s

fortsatta migrationspolitik. Flera länder i Europa, med Ungern i spetsen, har varit kritiska till förslaget. Den hett omdiskuterade åtgärden har delat upp Europa i två läger.

I december började Kristdemokraterna (CDU), Merkels eget parti visa upp sitt missnöje över förbundskanslerns politiska linje gällande flyktingar och bristen på framgångar. Sedan dess har Merkel kommit att anta en allt skarpare ton, hon har utlovat färre flyktingar och att landet i fortsättningen kommer att arbeta för att minska flödet märkbart (SvD, 2015). Tyskland har under årets gång mottagit nästan en miljon asylsökande vilket lett till att personer högt uppsatta inom CDU anonymt gått ut i tysk press och uttryckt sin oro över hur Merkel hanterar situationen (Reuters, 2015). Den allt mer laddade situationen på hemmaplan har lämnat Merkel i en svår sits. Både ungdomspartiet inom CDU och systerpartiet CSU har krävt att Tyskland ska fastställa ett tak för hur många landet kan ta emot. Något som Merkel tidigare, likt statsminister Löfven stolt hävdade av Tyskland inte har (Reuters, 2015; Jyllands Posten, 2015).

6.2. Sverige

Sveriges inställning till flyktingkrisen och mottagande av asylsökande har under de senaste månaderna förändrats dramatiskt. Tidigare under året gjorde statsminister Stefan Löfven en intervju med tidningen Sydsvenskan där han på frågan om Sverige har en gräns för hur många flyktingar landet kan ta emot svarade att det inte finns en någon (Sydsvenskan). Intervjun hölls i april i år och allt efter tidens gång har flyktingkrisen förvärrats och Sveriges flyktingpolitik förändrats. I kontrast till vad Stefan Löfven yttrade i Sydsvenskan i våras har det nu visat sig att ett tak faktiskt finns och att gränsen är nådd.

I september presenterade regeringen tio ståndpunkter för hur de ansåg att EU bör reformera sin flyktingkris. Dessa ståndpunkter skulle statsminister Löfven sedan diskutera med både Tysklands förbundskansler Angela Merkel och Österrikes motsvarighet Walter Faymann. Punkterna omfattade bland annat en permanent och tvingande omfördelningsmekanism att inrätta vid katastrofer, att alla medlemsländer tar sitt ansvar och skyddar EU:s yttre gränser, att EU:s gemensamma asylregler följs och att hitta fler legitima vägar att ta sig in till EU (Regeringen, 2015). I samband med detta sade statsminister Löfven i regeringsförklaringen att fler länder måste göra mer för att erbjuda människor skydd, ansvaret för asylsökande måste delas mellan medlemsländerna och att inget land får smita undan sitt ansvar. Vidare förklarade Löfven att Sverige kommer att fortsätta stå upp för asylrätten, framför allt under

tider av kris och att den som flyr krig och förtryck ska erbjudas skydd i Sverige (Regeringen, 2015). Regeringen tillsammans med en stor majoritet av det svenska folket visade i början av hösten upp ett starkt stöd för ett öppet flyktingmottagande.

En månad senare i oktober var Sverige fortfarande inne på den politiska linje som stödde ett öppet flyktingmottagande, men oroliga röster började dyka upp på olika håll i landet. Regeringen, 2015 började vid denna tid trycka extra på att resterande medlemsländer måste ta sitt ansvar i denna situation, inget land klarar detta på egen hand.

Från oktober till november gick utvecklingen snabbt. I början av november gick Sverige ut med att landet kommer att införa inre gränskontroller samtidigt som jurister varnade för att det skulle kunna leda till en dominoeffekt i andra länder. Beslutet fattades med anledning av en ohållbar tillströmning av människor och att det behövs mer ordning i landets flyktingmottagande, framför allt vid Sveriges gränser (Kommissionen). De tillfälliga gränskontrollerna skulle först gälla i tio dagar, men kom senare att förlängas med upp till 20 dagar (SvD, 2015). Kontroller uppfördes längst med alla gränser med fokus på Sveriges södra och västra hamnar och Öresundsbron mellan Sverige och Danmark (Kommissionen). I samband inrättande av gränskontroller började regeringen sätta press på rederier skulle börja införa identifikationskontroller vid upprättande av passagerarlistor. I och med gränskontroller måste inresande kunna visa att det har rätt att vistas i Sverige, till exempel genom att visa pass, nationellt ID-kort, uppehållstillstånd eller medlemskap i Schengen. Personer har fortfarande rätt att söka asyl men de har inte alltid rätt att få sin ansökan prövad, de blir då tvungna att söka asyl i andra länder eller återvända till det land man kom ifrån (SvD, 2015). Genom att inrätta inre gränskontroller och krav på identifiering fick den fria rörligheten inom Schengen-området en törn i sig.

När Migrationsverket meddelade Regeringen, 2015 om att man inte längre kunde garantera tak över huvudet för de personer som söker asyl som åtgärden om inre gränskontroller presenterades för att skapa andrum i svenskt flyktingmottagande. Dublin-förordningen som fram till denna punkt visat sig vara otillräcklig då ett flertal länder brutit medvetet valt att inte registrera flyktingar som befunnit sig på deras territorium utan låtit de resa vidare till andra EU-länder, vill Sverige ersätta med ett permanent omfördelningssystem av asylsökande inom EU (Regeringen, 2015).

För att kraftigt reducera antalet personer som söker asyl och beviljas uppehållstillstånd i Sverige presenterade regeringen en rad åtgärder. Under en temporär period skulle Sverige anpassa asylreglerna till miniminivå i EU men underströk att det inte var en långsiktig väg framåt (Regeringen, 2015, 24 november). Den skärpta asyl- och invandringspolitiken innebar tidsbegränsat uppehållstillstånd, begränsad anhörighetsinvandring, skärpta försörjningskrav, medicinsk åldersbedömning och i närtid införa ID-kontroller på alla kollektiva transportmedel till Sverige (Regeringen, 2015). Den skärpta asyl- och invandringspolitiken tillsammans med inre gränskontroller och ID-kontroll är en konsekvens av att man bedömer läget vara så pass allvarligt att det hotar allmän ordning och inre säkerhet. Sverige har under den senaste tiden fått bevittna asylboenden som brunnit till marken och oroligheter runt om i världen, som terroristattacker i Paris, vilka varit en konsekvens av den rådande flyktingkrisen. Viktiga samhällsfunktioner som boende, skola, social välfärd och hälso-och sjukvård var under enorm press och underbemannat.

Under hösten gick Sverige från ett relativt unikt förhållningssätt till flyktingkrisen som värnade om öppenhet och acceptans till att Sverigedemokraterna (SD) nu är landets näst största parti (Novus). Av forskare beskrivs SD som ett fascistiskt, nazistiskt och rasistiskt parti (Höjer, 2015) och en av deras hjärtefrågor har varit svensk invandringspolitik och hur den ska ”nä en nivå av att den inte utgör ett hot mot Sverigs nationella identitet, mot landets välfärd och trygghet” (Sverigedemokraterna).

Bara några timmar efter att Löfven gick ut med att Sverige inte längre kan hantera flyktingsituationen och att Sverige nu tvingas ta till åtgärder för att minska antalet asylsökande meddelade Norge att landet nu skärper sina gränskontroller. Norges statsminister Erna Solberg uttalade sig om en rädsla för att Sveriges åtstramningar kommer att leda till att strömmen av flyktingar i allt större utsträckning kommer ta sig till Norge. Landet inför därför gränskontroller på alla färjor från Danmark, Sverige och Tyskland samt skärper kontroller på alla infarts vägar till Norge. Även ID-kontroller på bussar, tåg och färjor införs (SvD, 2015; Kommissionen). I samband med detta underströk norsk regering att Dublin-förordningen är högst verksam och kommer att utnyttjas för att skicka tillbaka personer till Sverige (DR, 2015).

Den dominoeffekt som jurister och Kommissionen varnat är dels något som drabbat Sverige och som landet varit med och bidragit till. Sverige fattade beslutet om inre gränskontroller

efter att ett flertal länder tagit initiativet, inklusive Tyskland och Ungern. När Sverige fattade beslutet uttalade sig Ungerns premiärminister Viktor Orbán att Sverige var alldeles för sent ute, men att det i slutändan är det enda sättet att stoppa flödet av flyktingar (SvD, 2015).

Beslutet om tillfälliga gränskontroller, med fokus på Öresundsbron väckte starka reaktioner i Danmark. Ett flertal röster, inklusive politiker från Danske Folkeparti (Danmarks motsvarighet till Sverigedemokraterna) sade sig förvänta att Danmark inom snar framtid skulle göra likadant (SvD, 2015). Inställningen inom EU gentemot Schengen-länder som upprättar dels yttre men också inre gränskontroller har förändrats med tiden. Ungern som tillsammans med Grekland och Italien är de land som har varit mest utsatt då de alla utgör ingångsportar till EU blev hårt kritiserat av EU för att ha vidtagit åtgärder som att införa gränskontroller och upprätta fysiska stängsel. När sedan Sverige och Tyskland kom att göra likadant valde man istället att se på åtgärderna som en mer eller mindre okej eftersom det visar på den enorma press EU har på sig med flyktingkrisen (BBC, 2015).

I december månad beslutade Regeringen, 2015 att ytterligare förlänga gränskontrollerna men på en annan rättslig grund enligt EU-fördraget, vilket gör att nästa beslut om gränskontroller inte behöver fattas förrän i januari (TT, 2015). Enligt Schengens regelverk är det tillåtet att införa inre gränskontroller i totalt sex månader. Som kommentar till den tidsbegränsade regeln svarade inrikesminister Anders Ygeman att det ännu inte finns några sanktioner att utöva mot ett EU-land som skulle bryta mot regeln, samt att Tyskland i sådana fall skulle vara först ut om det skulle krävas längre tid.

Regeringen, 2015 fattade i december också beslut om proposition till en ny lag. Den nya lagen behandlar särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet. Genom lagen ska regeringen få befogenhet att besluta om att vidta särskilda åtgärder med syfte att upprätthålla lag och ordning eller skydda den nationella säkerheten (Regeringen, 2015). Lagförslaget ger regeringen möjlighet att besluta om krav på ID-kontroller på all transport till Sverige från utlandet, avstängning av väg eller led som utgör en förbindelse med en annan stat och sanktionsavgifter för att se till att kravet på ID-kontroller följs (Regeringen, 2015). Lagen samt åtgärderna som lagen ger rätt till är tidsbegränsade. Från och med att lagen träder i kraft gäller den endast i tre år.

I december gick Danmarks utrikesminister Støjberg ut med att det inte är uteslutet att även Danmark följer samma spår som Sverige eftersom förändring gällande inresor till Tyskland och Sverige kan leda till en markant ökning av inresande till Danmark och därmed fler asylsökande (BT, 2015). Redan i november uttalade sig Danmarks statsminister Lars Løkke Rasmussen om den ohållbara situationen som går att bevittna i Europa, och att landet bevittnar allt fler länder anammar en stramare asyl- och flyktingpolitik, vilket Danmark fått motstå kritik för, framför allt från Sverige. Att närliggande länder nu väljer att lägga om sin politiska linje har onekligen en stor påverkan på Danmark (Statsministeriet). Efter att de borgliga partierna och Socialdemokraterna kommit fram till en uppgörelse gällande flyktingkrisen i Danmark meddelade migrations- och integrationsminister Inger Støjberg att Danmark kommer att strama åt sin asylpolitik ytterligare, och att det kommer bli den stramaste av alla grannländer, som en reaktion på att Tyskland och Sverige under den senaste tiden ändrat sina regler för ländernas asylpolitik (SvD, 2015).

Gränsdispyten mellan Sverige och Danmark kommer under december månad att trappas upp, och båda länderna riktar stark kritik mot varandra. Det svenska beslutet om att inrätta ID-kontroller på all trafik gav upphov till fler kritiska uttalanden från statsminister Løkke Rasmussen. När Sverige väljer att inrätta ID-kontroller väcks en oro om att antalet asylsökande kommer att öka i Danmark, vilket lett till att Danmark nu förbereder sig för att i januari inrätta ID-krav och gränskontroller gentemot Tyskland. Från svenskt håll uppgav man Danmark som anledning till varför ID-och gränskontroller behövs. Inrikesminister Anders Ygeman sade att Danmark enligt Schengen-fördraget är skyldiga att göra inre utlänningskontroller och ha kontroll över de personer som befinner sig på danskt territorium, men att de inte levt upp till detta. Skulle Danmark ha bättre kontroll över vilka som reste över Danmark skulle det svenska behovet av kontroll vid Öresundssnittet minska (TT, 2015).

Tyskland, Sverige och Österrike har under höstens gång haft samma inställning till flyktingkrisen och har genomgående tryckt på att EU måste ta mer ansvar och att enskilda länder inte kan axla det ansvaret på egen hand. I Löfvens jultal tackade han Tyskland, Österrike och övriga länder som slutit upp vid Sveriges sida för deras stöd och för att det är med i kampen om att nå en kollektiv lösning på EU-nivå (Löfven, 2015).

6.3. Ungern

I september månad inträffar en rad händelser i Ungern som väcker starka reaktioner hos EU-politiker, humanitära organisationer och andra medlemsstater (Washington Post, 2015). Ungerns utrikesminister Peter Szijjartó försvarade händelserna genom att gå hårt mot EU och hävdade att det som utspelat sig i Ungern är ett resultat av EU:s misslyckade migrationspolitik, och att dessa uttalanden från europeiska politiker är ansvarslösa (Kormany, 2015).

Som följd av att hundra tusentals människor försökt korsa den ungerska gränsen har Ungern kommit att bli ett transitland för flyktingar och migranter som försöker ta sig vidare till andra länder i Europa. Som en reaktion på detta valde Ungern att ta till metoder som andra medlemsländer betraktat som till synes tuffa men som enligt Ungern varit högst nödvändiga och fullt legitima. Tidigt i september gick det att bevittna hur tusentals migranter och flyktingar tvingades stanna kvar innanför ungerska gränser trots att de ville resa vidare i Europa. Enligt ungerska myndigheter agerade man enligt de regler som Dublin-förordningen fastslår, och att landet alltid strävar efter att följa de regelverk som fattats inom EU (Kormany, 2015). De tusentalsmänniskor som hölls fast saknade, enligt Ungern, lagliga dokument, var inte registrerade och kunde inte bekräfta sin identitet. De ansågs vara illegala migranter och utan rätt att vistas i Europa. Med hänvisning till att principen om fri rörlighet enbart är förbehållen europeiska medborgare hindrades dessa personer att resa fritt inom EU (SvD, Dickson och regeringens talesman Zoltán Kovács). Varför denna situation ansågs vara problematiskt är för det faktum att majoriteten av dessa människor flyr krig, de har tvingats lämna sina hem och via långa och farliga flyktvägar tagit sig till Europa. Det finns med andra ord en väldigt stor chans att dessa människor saknar giltiga papper eller identifiering eftersom detta kan ha beslagtogs eller tappats bort i hemlandet eller under resans gång. Ungern beskyllde i samband med detta Tyskland för att sprida dubbla budskap. Tyskland som riktade skarp kritik mot Ungern, uppmanar dels medlemsländer att följa Dublin-förordningen samtidigt som landet också menar att flyktingar ska ges samma rättigheter som EU-medborgare att resa vidare in i EU (SvD, 2015; Dickson, 2015).

Ungern har enbart under 2015 lagt miljontals kronor på att skydda sina gränser (Kormany, 2015). I september upprättades ett stängsel längst med gränsen till Serbien med gränskontrollstationer i syfte att minska inflödet av människor. Dagar efter det att stängslet var färdigbyggt attackerade beväpnade migranter gränskontrollstationen vid Röszke. Utrustade med pinnar, metallrör, stenar och vattenflaskor förstörde de stängslet i ett tvingande

försök att ta sig in på ungerskt territorium. Väl på ungersk mark hölls massorna tillbaka av poliser som getts tillåtelse att använda alla medel tillåtna enligt lag för att upprätthålla ungersk säkerhet. Bland annat använder tårgas och vattenkanoner för att manövrera situationen (Kormany, 2015). Internationell media tillsammans med politiker och tjänstemän inom EU ansåg att ungersk polis agerade brutalt mot försvarslösa migranter, vilket Ungern motsatte sig starkt (Kormany, 2015). Ungern beskrev migranterna som en grupp långt ifrån fredliga, och att dessa människor tillgriper våld för att ta sig in i Ungern utgör ett hot mot landets säkerhet. Händelsen beskrevs som en organiserad attack och terroristhandling där ungersk polis agerade professionellt under rättmätiga order. I samband med attacken blossade diskussioner upp i landet gällande hot, beväpning och kampen mot terrorism (Kormany, 2015). Det fysiska hindret som stängslet utgör för människor är ett resultat av en långsam och tvetydig beslutsfattande process inom EU. Så länge inte EU kommer med en lösning har Ungern självmant tagit på sig ansvaret att skydda Ungern och EU:s yttre gränser (Kormany, 2015). I samband med attacken blev ett 20-tal personer tillfångatagna och åklagades för att ha försökt korsa gränsen in till Ungern olagligt och riskerade fängelsestraff.

I en intervju i SvD förklarade Ungerns regerings presstalesman Zoltán Kovács varför dessa människor stod åklagade och riskerade fängelsestraff.

”Om de verkligen hade varit flyktingar så hade det tagit sig till våra gränskontroller, vilket det normala tillvägagångssättet i resterande delar av världen. Att korsa gränsen illegalt är ett brott, och därför åker de i fängelse” (Kovács, 2015).

Samma månad uppdagades det att Kroatien slussade migranter visa bussar till gränsen mellan Ungern och Kroatien. Enligt Ungern hade länderna internt kommit överens om detta, medan Ungern hävdade att det var en lögn och beklagade sig över Kroatiens beteende (Kormany, 2015). I Ungern började därför diskussioner ta fart om att upprätta ett till gränsstängsel mot Kroatien, med anledning av att EU inte har en aning om vilka de släpper in. Flyktingkrisen är inte enbart ett invandringsproblem, det riktiga hotet är terrorism vilket EU måste bära ta på allvar (Kormany, 2015). Förslag om att inrätta ett system av gränskontroller på gränsen till Kroatien, som till skillnad från Serbien är medlem i EU, väckte initialt starka reaktioner från Österrike. En österrikisk minister uttryckte att Ungerns beteende gick att likna med hur nazisterna betedde sig under andra världskriget, vilket fick Ungern att brusa upp. Orbán landets premiärminister sa att Ungern inte kan förvänta sig hjälp eller stöd från varken

Serbien, Kroatien eller västra Europa. Rösterna från väst är extremt kritiska mot hur Ungern agerar och dess omfång ser inte ut att minska (Kormany, 2015). Stängsel och kontroller vid Ungerns gränser innebär skydd för Ungern lika mycket som för Österrike och Europas yttre gräns. Genom att skydda EU:s yttre gränser menar Ungern att landet lever upp till de skyldigheter som kommer tillsammans med Schengen-samarbetets fördelar. Skulle inte Ungern göra detta skulle Schengen kollapsa (Kormany, 2015, Prime Minister's Office).

Efter en tid erkänner Österrike att det finns ett behov av att inrätta ett system likt det vid landgränser Serbien-Ungern även vid gränsen till Kroatien. Även om Österrike erkänner att gränskontroller behövs för att garantera europeisk standard av gränsövergång stöds inte förslaget helhjärtat. Österrikes förbundskansler Werner Faymann som under flyktingkrisens gång delat samma åsikt som Tyskland och Sverige sa under en presskonferens gällande Ungerns beslut att "man kan bara inte stoppa huvudet i sanden" (Washington Post).

I samband med detta sätts arbetet igång med att bygga stängsel och gränsstationer längst med gränsen till Kroatien med förhoppning om att Kroatiska myndigheter kommer att gå med på Ungerns krav. Merkel gick då ut och försvarade Tysklands öppna-dörrar politik för flyktingar och sade att landet i fortsättningen kommer att visa upp ett vänligt ansikte (Washington Post). Ungern som är av helt annan åsikt gick i anslutning till detta ut med att beskylla EU för att ha en felaktig inställning till flyktingkrisen. Att Kommissionen ser flyktingkrisen som en unik möjlighet att bli av med demografiska problem menar Ungern är en tydlig inbjudan till migranter som tar hit, vilket medför mer nackdelar än fördelar (MTI/Prime Minister's Office). I oktober anklagar Ungern Europas inställning till flyktingkrisen som orsaken till den ohållbara situationen i Kroatien och Ungern. Ungersk regering beslut efter att besök i regionen vid ungersk-kroatiska gränsen att involvera landets försvarsmakt som en del av de kraftfulla och effektiva åtgärder som implementeras för Ungerns säkerhet (Kormany, 2015). De åtgärder som Ungern vidtagit under senaste tiden som involverar stängsel, gränskontroller, och fångenskap baseras på en uppfattning om ett ökat terroristhot. Landets fokus grundar sig på nationens intresse och på att skydda den ungerska befolkningen (Kormany, 2015). I och med flyktingkrisen har Ungern fått uppleva förvånansvärt och oprovocerat motstånd från flyktingar och migranter som tagit till våld och utnyttjade det faktum att de är högre i antal. Dagens flyktingar upplevs som annorlunda, och är raka motsatsen till de ungrare som var på flykt under 1950-talet. Ungerska flyktingar agerade i enlighet med existerande regler och

normer och samarbeta med auktoriteten i det land de befann sig i. Dagens flyktingar handlar efter en helt annan logik (Kormany, 2015).

När Österrike går ut med att landet överväger att upprätta stängsel mot Slovenien anklagar Ungern europeiska ledare för att använda dubbelspråk. Den kritik som riktats mot landet gällande gränskontroller och stängsel är orättfärdig när det finns andra medlemsstater som har gjort likadant (Frankrike, Bulgarien, Spanien), och när de som riktat kritik nu själva överväger att göra samma sak (Kormany, 2015).

Ungern menar att EU kommer med dubbla budskap när det dels under möten framgår tydligt att de förväntas av medlemsländerna att de ska skydda Schengen-områdets gränser samtidigt som inrättandet av stängsel och gränskontroller fördöms. Så länge Grekland misslyckas med att skydda sina gränser och där med Schengen kommer Ungern ta till metoder nödvändiga för att ta sitt ansvar (Kormany, 2015). I mitten av oktober stängde Ungern helt gränsen mot Kroatien för att stoppa människor på flykt. En gränsstation upprättas men kommer i fortsättningen att vara ett ämne för mer stringent kontroll. För de flyktingar som vill söka asyl i Ungern har två transitområden upprättats vid gränsen (SVT; Kormany, 2015). Logiken bakom det hela ifrågasätts från kroatiskt håll, framförallt hur effektivt ett stängsel faktiskt är och landet säger sig vara besviken över beslutet. Andra länder i regionen, Tjeckien, Polen och Slovakien som ingår i V4-gruppen, uttryckte sitt stöd till Ungern (Kormany, 2015). Ungern utökade också sina resurser längst med gränsen till Slovenien där man införde stickprovskontroller av utvalda fordon vid gränsstationerna (Kormany, 2015).

Ungern säger gång på gång att stängsel längst med landets gränser fungerar bra, och överallt i Europa där man genomfört samma åtgärd fungerar det bra. Samtidigt understryker man att det inte är en ideal lösning på problemet, men det är definitivt närmast idealet. I en intervju med Nyhetstidningen ABC beskyllde Orbán Merkel för Ungerns problem. ”Det var när Tyskland godkände okontrollerade och oreglerat inträde till Europa för migranter som problemen uppstod”. Vidare sa han att Tysklands önskemål om ett kollektivt ledarskap endast fungerar i tider av framgång och välmående, inte i tider av kris. Om Europa fortsätter att hålla en vidöppen och inbjudande politik kommer migranter från Syrien, Pakistan, Afrika och Afghanistan att acceptera den. Utmaningen som migrationskrisen utgör är större än vad vi bevittnar i dagsläget (Kormany, 2015).

Under en konferens i Budapest sa premiärminister Orbán att ”Europa blivit förrått och står vi inte upp för de Europa vi skapat kommer det att tas ifrån oss. Kontinenten kommer inte längre att vara det Europa byggt av människorna som bor här idag, utan kommer istället drivas av ett fåtal ledare som inte röstats fram av någon. Propagandister som kontrollerar stora summor kapital med galna drömmar” (Kormany, 2015).

Sedan flyktingkrisen slog till på allvar har länder som Tyskland och Sverige varit starka förespråkare för en mekanism som tvingar medlemsstater i EU, efter resurser och förmåga, att ta emot flyktingar efter ett kvotsystem. I september kom staterna överens om att omplacera 160 000 flyktingar från de krisdrabbade länder Italien och Grekland. Av dessa tusentals människor som lovades omplacering lyckades EU bara omplacera ett par hundra från läger till andra mottagarländer (SvD). En process om visat på bristande engagemang från EU-länder. Efter det misslyckade försöket att på frivilligt bevåg omplacera 160 000 personer dök återigen ämnet upp, fast som en tvingande åtgärd för att lösa flyktingkrisen. Ungern meddelade i samband med detta att man kommer att vidta alla åtgärder tillåtna enligt lag för att hindra att ett tvingande kvotsystem implementeras. Att introducera ett sådant system ansågs av Ungern utgöra ett lika stort hot, från väst, som de massiva flyktingströmmarna från söder (Kormany, 2015). Det skulle innebära att landet återigen utsätts för en risk som de lyckats reducera i och med stränga gränskontroller gentemot Serbien och Kroatien. Förslaget anses inte vara förenligt med ungerskt intresse om att skydda landets befolkning.

I november fortsatte Ungern propagera för de risker som flyktingkrisen medför men nu med en ännu hårdare ton. Vid öppnandet av World Science Forum i Budapest förklarade Orbán att Europa är under invasion och att EU underskattar det allvarliga i situationen. Flyktingkrisen porträtteras som en utmaning mot europeisk kultur, sätt att leva och en tillvaro som lett fram till dagens Europa (Kormany, 2015). Vid ett annat tillfälle beskrev Orbán de hundra tusentals människor som strömmar genom gränsen till Europa vara från en annan civilisation, och lyckas inte EU stoppa strömmarna av människor kommer dagens Europa inte finnas kvar. Vidare sa han att regionen i framtiden inte kommer grunda sig på dagens värderingar. Det kommer vara en kontinent vi inte längre kan kalla hem. De beslut som fattas måste gynna Europas identitet och vara i förmån för den kristna kulturen (Kormany, 2015). Varför Ungern skyddar sina gränser är för den trefaldiga enheten; europeisk identitet, nationell identitet och kristna rötter som fram tills idag hållit Europa starkt (Kormany, 2015).

När EU väl beslutar om att implementera ett obligatoriskt kvotsystem meddelar Ungern att de tillsammans med Tjeckien och Slovakien kommer att göra allt för att bestrida det fattade beslutet. Länderna i centrala Europa³ säger sig vara trötta på ett andra länder fattar beslut åt dem, utan deras inblandning. De är nu dags att de själva tar kontroll över deras öden och gemensamma framtid (Kormany, 2015; BBC).

Beslutet om att införa ett obligatoriskt omplaceringssystem inom EU uppfattade Ungern som en hämnd gentemot landet för att man tidigare vågat stå emot Bryssels migrationspolitik och ta till kontroversiella metoder som lett till framgångar (Kormany, 2015). V4-länderna har bevisat att om man vill så går det att stoppa flödet av migranter till EU, varför det för Ungern verkar obegripligt att införa en tvingande mekanism som tillåter EU:s yttre gränser att vara vidöppna för migranter som består av en bisarr koalition mellan smugglare och rättsaktivister (Kormany, 2015). Enligt Ungern har EU misskött migrationsfrågan och anser att ett tvingande kvotsystem är oacceptabelt både lagligt och politiskt. I december lämnade Ungern in sina invändningar till Europadomstolen med hänvisning till att man måste skydda Ungern och Europa. Man sade sig även ha stöd från Tjeckien, Polen, Finland, Kroatien, Rumänien och Slovenien som alla visat ett intresse för att göra likadant (Kormany, 2015).

7. Slutsatser

Det råder inga tvivel om att gränser är ett känsligt ämne inom EU. Luxemburgs utrikesminister Jean Asselborn sade i en intervju med tyska DPA att:

”Europeiska unionen kan rasa samman och det kan gå oerhört fort när isolering istället för solidaritet blir regel. När locket är på i Sverige och Tyskland, då vet jag inte vad som kan hända på Balkan. Schengen-samarbetet svävar i stor risk. Om vi inte får till en europeisk lösning på denna migrationskris kommer allt fler länder att ta till lösningar på nationell nivå, och då är Schengen död.” (Der Spiegel, 2015)

Locket är nu på i både Sverige och Tyskland och allt fler länder verkar dras med i denna dominoeffekt som alla varnade för. Ett hästskt blame-game pågår om vem som står ansvarig för att ha förvärrat och fortsätter förvärra situationen, vilket eldar på klyftan som nu delar

³ Ungern anser sig ligga beläget i centrala Europa.

Europa. De regelverk som upprättats i samband med Dublin-förordningen och Schengen-samarbetet tänjs på av allt fler länder som hittar kryphål att motivera sina handlingar med och fly sitt ansvar. Sverige och Tyskland som båda utgett sig för att föra en politik som värnar om solidaritet, öppenhet och delat ansvar har gång på gång förlängt varaktigheten på sina inre gränskontroller och anammat en attityd som säger att man inte är orolig för de konsekvenser som följer om regeln för tidsbegränsning av gränskontroller överträds. Det visar på en nonchalans mot de regelverk som man tidigare uppmanat andra EU-länder att strikt följa och kritiserat för att överträda.

Nog går det att härleda ett förändrat beteende hos medlemsländerna. För första gången någonsin har så många medlemsländer på en och samma gång åberopat undantaget om att vid exceptionella fall få upprätta inre gränskontroller mot andra Schengen-medlemmar. Ett undantag som ska behandlas som en sista utväg och som inte uppmuntras att vidta. Schengen-samarbetet garanterar en av EU:s viktigaste principer, den om fri rörlighet, varför det inte är så konstigt att en bred majoritet oroar sig över dess framtid och vad som kommer att hända om det eventuellt går i graven. Oron delas av både Tyskland, Sverige och Ungern men länderna skiljer sig åt i deras svar om hur man på bästa sätt skyddar Schengen. Medan Sverige och Tyskland är mer av den åsikten att lösningar finns på EU-nivå och att alla länder tillsammans ska bidra till att skydda EU:s yttre gränser, menar Ungern att det har varit till synes misslyckat och att medlemsländerna nu måste ta saken i egna händer. Ungern var det första landet som valde att upprätta fysiska hinder i form av stängsel längst med sin gräns mot Serbien och senare mot Kroatien för att hindra flyktingar från att komma in i landet, och sedan vidare till Europa. Landet har även ålagt miljontals kronor på ökade gränskontroller, i form av polis och försvarsmakt. Initialt ledde det till hård kritik vilket Ungern tog hårt på, men allt eftersom tiden gått har fler länder kommit att sympatisera med dessa åtgärder om att inrätta stängsel och hårdare gränskontroller för att skydda sina gränser och minska trycket av människor. Även Sverige och Tyskland har utökat resurserna längst med deras landsgränser.

Att allt fler medlemsländer gett upp om tanken att EU ska nå fram till en gemensam lösning är tydligt, och den anda av solidaritet som Tyskland och Sverige värnat om känns som bortblåst. EU har bevisligen haft svårt att implementera kollektiva åtgärder i praktiken, vilket gjort att länder blivit allt mer isolerade. När beslutet kom om att införa en tvingande mekanism för omplacering av flyktingar blev många medlemsländer upprörda. Ett beslut som tvingats fram efter det att Dublin-förordningen visat sig vara otillräcklig. Trots att

förordningen nyligen uppdaterades för att fungera mer effektivt har flera länder, som Kroatien, Ungern, Österrike och Danmark, brutit mot dess regelverk som fastställer att flyktingar ska registreras, ansöka om uppehållstillstånd och få sin ansökan prövad i det land de först kommer till, eller där deras familj befinner sig.

Ungern och Tyskland har till följd av markant skilda syner på flyktingkrisen och de människor som tagit sig till Europa befunnit sig i en intensiv smutskastning. Genomgående i ungerska dokument talar man om migranter och inte om flyktingar som tar sig till Europa. Migranter till skillnad från flyktingar har enligt internationell lag inte samma rättigheter om skydd som flyktingar, vilket lett till att Ungern frångått sina skyldigheter under Genèvekonventionen och legitimerat åtgärder som enligt utomstående parter ansetts vara brutala. Ungern var snabb med att tala om hotet om terrorism, och efter incidenten vid gränskontrollen i Rözske har den negativa synen på flyktingströmmarna eskalerat. Trots att majoriteten av de människor som kommer hit går under definitionen ”flykting” klassas de av Ungern som illegala immigranter vilka utgör ett hot mot landets säkerhet. Ungern har sen september månad definierat människorna *per se* som ett hot mot Ungern, EU och hela Europa, med aggressiva uttalanden som trappats upp med tidens gång. Framåt slutet av 2015 talade man om migranterna som ”en bisarr koalition mellan smugglare och rättsaktivister” som inte enbart utgjorde ett hot mot Ungern och EU, men även mot det kristna samhället och de kristna värderingar som Europa och den europeiska identiteten vilar på.

Tyskland och Sverige har i kontrast till Ungern alltså talat om flyktingar, och att dessa människor utan tvivel ska erbjudas skydd innanför deras landgränser. Istället för att se människorna som ett hot mot nationella stater eller mot EU ser man istället *flyktingkrisen* i sig som ett hot. De massiva strömmar av människor som tar sig till EU resulterar i ohållbara situationer som växer och blir värre på grund av att resterande medlemsländer i EU vägrar dela på ansvaret och bördan. Egoistiska initiativ och isolering, vilket är motsatsen till europeiska värderingar om solidaritet och gemenskap, är vad flyktingkrisen resulterar i, vilket i sin tur utgör det största hotet mot EU.

Tyskland och Sverige som båda varit förkämpar för ett delat ansvar och kollektiva lösningar har under hösten vikt sig och själva vidtagit åtgärder om stramare asyl- och flyktingpolitik, hårdare gränskontroller och krav på identifiering. Med anledning av att den inhemska situationen i respektive land växt till att bli allt mer kritisk med starka inhemska åsikter om att

beslutsfattare måste fastställa ett tak för hur många människor som kan tas emot tvingade till slut tyska och svenska beslutsfattare att ändra sin politiska linje. Detta har lämnat Ungern upprört eftersom man under höstens gång blivit beskyllt, främst av Tyskland för att ha vidtagit liknande åtgärder, och som själva nu gör detsamma.

Dispyten mellan Ungern och Tyskland illustrerar den klyfta som växt fram i EU under hösten och som fortsätter att vidgas. Ungern har vid flera tillfällen spätt på denna klyfta genom att göra skillnad på västra och centrala Europa. Man har bland annat beskrivit västra Europa med Tyskland i spetsen som ett hot mot Ungern och dess grannländer. Enligt Ungern bedriver västra Europa en ”open-door policy” vilken välkomnar folk till Europa och som är orsaken till varför Ungern tvingats ta till åtgärder som inte varken är ideala eller stämmer överens med vad EU står för. Oavsett vem det är som bär det faktiska ansvaret så har ländernas agerande när det kommer till gränser och skillnader i synen på flyktingkrisen genererat konsekvenser. Det går inte att förneka att vissa länder har fattat beslut till följd av hur Tyskland, Sverige och Ungern betett sig. Inte heller går det att förneka att de har påverkats av varandras beteende till den grad att egna åtgärder vidtagits av rädsla eller som en sista desperat utväg. Både Norge och Danmark gick offentligt ut med att de tänker strama åt sin asyl-och invandringspolitik till följd av att Tyskland och i första hand Sverige genomfört avgörande förändringar.

Spänningen mellan Sverige och Danmark är påtaglig. Under höstens gång har länderna smågabbats över hur flyktingkrisen hanteras av respektive land, men det var inte förrän Sverige meddelade att landet eventuellt skulle inrätta ID-kontroller som dispyten hettades upp ordentligt. Efter det har kritik riktats fram och tillbaka över Öresundsbron och stämningen mellan länderna är allt annat än guld och gröna skogar.

Även om det fortfarande är osannolik att ett fullskaligt krig skulle bryta ut i Europa har risken för att bruka våld gått från att vara minimal till liten. Hoppet om att EU ska komma fram till en gemensam lösning känns i dagsläget lågt. Medlemmarnas förtroende för varandra har till synes också minskat eftersom allt fler länder väljer att isolera sig och strunta i att det i maj fastslogs att arbetet för att hantera de tusentals personer som kommer till EU ska baseras på principen om solidaritet. Ungern har även explicit sagt att landet inte längre kan förvänta sig hjälp av medlemsländerna i väst om Ungern skulle få problem. Det om något visar på en stor spricka i den europeiska säkerhetsgemenskapen. Enligt teorin är det slutgiltiga steget i utvecklingen mot att bli en fullbordad säkerhetsgemenskap en kollektiv identitet och ett

ömsesidigt förtroende. Det ömsesidiga förtroende för varandra och för att de gemensamt ska kunna få till en lösning bedöms vara lika med noll, även den kollektiva identiteten om ett Europa byggt på principer om solidaritet och fri rörlighet bedöms vara mer än naggad i kanten. Med andra ord tycks den Europeiska säkerhetsgemenskapen ha gått tillbaka i utvecklingen och ligger i dagsläget och skvalpar mellan fas två och tre.

8. Framtida forskning

Först och främst bör det utföras mer empirisk forskning som fokuserar på desintegrerade säkerhetsgemenskaper eller säkerhetsgemenskaper som riskerar att gå tillbaka i utvecklingen. Det är ett intressant ämne och det finns garanterat både nuvarande och föregångna säkerhetsgemenskaper som brutit ut i krig eller stått inför en inre kris. Ytterligare förslag är att enbart fokusera på indikatorn gemensam hot-definition och ge den mer utrymme. Enligt Adler och Barnetts teori är en gemensam hot-definition en stark utlösande faktor som förklarar hur stater börjar närma sig varandra. Det är även en faktor inom andra samhällsvetenskapliga teorier (t ex realismen) som anses vara avgörande för statligt samarbete och alliansbildning. Med andra ord väger indikatorn gemensam hot-definition tungt när man ska förstå mellanstatligt samarbete, varför den förtjänar mer utrymme och uppmärksamhet. I framtida forskning skulle det vara intressant att utföra ungefär samma studie, och utgå från dessa indikatorer som Adler och Barnett redogör för, men inkludera fler undersökningsenheter.

9. Bibliografi

Böcker

Adler, Emanuel & Barnett, Michael (red.) (1998). *Security Communities*. Cambridge: Cambridge University Press.

Ambler John S., Reichert Shawn M. (2001) France: Europeanism, Nationalism and the Planned Economy. I: Zeff Eleanor E. & Pirro Ellen B. (red.) (2001). *The EUROPEAN UNION and the MEMBER STATES, Cooperation, Coordination and Compromise*. Boulder, Colo.: Lynne Rienner Publishers, Inc., ss. 29-58

Bengtsson, Rikard. ”Del II: EU som politiskt system” i i Det europeiska projektet, politik och juridik – historia och framtid”, 2013, Liber AB. Kina(?), Malmö. (Alla författare: Rikard Bengtsson, Linda Gröning, Ola Zetterquist, Ian Manners och Hans-Åke Persson).

Beyers, Jan, Kerremans, Bart & Bursens, Peter (2001). Belgium, the Netherlands, and Luxembourg: Diversity Among the Benelux Countries. I: Zeff Eleanor E. & Pirro Ellen B. (red.) (2001). *The EUROPEAN UNION and the MEMBER STATES, Cooperation, Coordination and Compromise*. Boulder, Colo.: Lynne Rienner Publishers, Inc., ss. 59-88

Bomberg, Elizabeth & Stubb, Alexander (2008). The EU's Institutions. I: Bomberg, E., Peterson, J., Stubb, A. (andra upplagan), *The European Union: How Does it Work?* Oxford University Press, ss. 45-70

Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Esaiasson, Peter, Gillijam, Mikael, Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena (red.) (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4., (rev.) uppl. Stockholm: Norstedts juridik

Giuliani, Marco & Piattoni, Simona (2001). Italy: Both Leader and Laggard. I: Zeff Eleanor E. & Pirro Ellen B. (red.) (2001). *The EUROPEAN UNION and the MEMBER STATES, Cooperation, Coordination and Compromise*. Boulder, Colo.: Lynne Rienner Publishers, Inc., ss. 115-145

Lankowski, Carl. (2001) Germany: A Major Player. I: Zeff Eleanor E. & Pirro Ellen B. (red.) (2001). *The EUROPEAN UNION and the MEMBER STATES, Cooperation, Coordination and Compromise*. Boulder, Colo.: Lynne Rienner Publishers, Inc., ss. 89-115

McCormick, John. (2001). Policy Performance in the European Union. I: Zeff Eleanor E. & Pirro Ellen B. (red.) (2001). *The EUROPEAN UNION and the MEMBER STATES, Cooperation, Coordination and Compromise*. Boulder, Colo.: Lynne Rienner Publishers, Inc., ss. 7-28

Occhipinti D., John (2008). A Secure Europe? Internal Security Policies. I: Bomberg, E., Peterson, J., Stubb, A. (andra upplagan), *The European Union: How Does it Work?* Oxford University Press, ss. 138-158

Persson, Hans-Åke (2013). Del 1: I spänningsfältet mellan EU och det mångfacetterade Europa. I: Bengtsson, R. et al. (2013). *Det europeiska projektet, politik och juridik – historia och framtid*, Malmö: Liber

Pouliot, Vincent (2010). *International Security of Practice: The Politics of NATO-Russia Diplomacy*. Cambridge: University Press.

Sbragia, Alberta & Stolfi, Francesco (2008). Key Policies. I: Bomberg, E., Peterson, J., Stubb, A. (andra upplagan), *The European Union: How Does it Work?* Oxford University Press, ss. 115-136

Teorell, Jan & Svensson, Torsten (2007). *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. 1. uppl. Stockholm: Liber

Zeff, Eleanor E. & Pirro, Ellen B. (red.) (2001). *The European Union and the Member States: Cooperation, Coordination and Compromise*. Boulder, Colo.: Lynne Rienner Publishers

EU-dokument

http://ec.europa.eu/news/2015/docs/leader_statement_final.pdf (Leaders Meeting/Balkan Route).

European Commission, COM (2015) 240 final version. *A European Agenda on Migration*.

Council of the European Union (2015) *COUNCIL DECISION establishing provisional measures in the area of international protection for the benefit of Italy and Greece*
<file:///Users/linnfridvall/Downloads/st12098.en15.pdf>

Europeiska rådet. Uttalanden och kommentarer. http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2015/9/40802202698_sv_635786620800000000.pdf

High-Level Conference on the Eastern Mediterranean/Western Balkans

route – Declaration: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12876-2015-INIT/en/pdf>

Europeiska rådet, mote.

<file:///Users/linnfridvall/Downloads/EUCO-conclusions-15102015-sv.pdf>

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/20150814_balancing_responsability_and_solidarity_on_migration_sv.pdf

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/communication_on_eam_state_of_play_20151014_en.pdf

http://ec.europa.eu/news/2015/docs/leader_statement_final.pdf

C(2015) 7100/F1 <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2015/SV/3-2015-7100-SV-F1-1.PDF>

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/ceas-fact-sheets/ceas_factsheet_sv.pdf

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=URISERV:l33153&from=SV>

Internet

Edwards, Adrian. (2015). UNHCR viewpoint: 'Refugee' or 'migrant' – Which is right? UNHCR. 27 augusti. (<http://www.unhcr.org/55df0e556.html>) (Hämtad: 2015-11-16)

EUR-Lex (2009). Schengenområdet och Schengensamarbetet. (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:l33020>) (Hämtad: 2015-10-29).

Europaparlamentet (2015). Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. (http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/sv/displayFtu.html?ftuId=FTU_6.1.2.html) (Hämtad: 2015-11-25)

Europeiska Unionen (2015). EU-flaggan. (http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/flag/index_sv.htm) (Hämtad: 2015-10-03).

Europeiska Unionen (2015). Europadagen – Öppet hus i EU. (http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/europe-day/index_sv.htm) (Hämtad: 2015-10-03)

Europeiska Unionen (2015). EU – en överblick. (http://europa.eu/about-eu/basic-information/about/index_sv.htm) (Hämtad: 2015-10-03)

Europeiska unionens råd (2015). Rådet enas om att 40 000 flyktingar ska omplaceras från Grekland och Italien. Pressmeddelanden. (<http://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2015/09/14-jha-relocation-refugees/>) (Hämtad: 2015-11-10)

Europeiska unionens råd (2015). Informellt möte mellan stats- och regeringscheferna, 23.9.2015. (<http://www.consilium.europa.eu/sv/meetings/european-council/2015/09/23/>) (Hämtad: 2015-11-10)

Europeiska unionens råd (2015). Informellt möte mellan stats- och regeringscheferna, 12.11.2015. (<http://www.consilium.europa.eu/sv/meetings/european-council/2015/11/12/>) (Hämtad: 2015-11-20)

Migrationsinfo (2015). Asylsökande i EU. (<http://www.migrationsinfo.se/migration/eu/asylsokande/>) (Hämtad: 2015-10-20).

Novus (2015). Novus/TV4 väljarbarometer december: SD näst största parti. 17 december. (<http://novus.se/valjaropinionen/tv4novus-valjarbarometer/2015-2/>) (Hämtad: 2015-12-20)

Redaktionen (2013). EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. (<http://www.sakerhetspolitik.se/Forsvar/Internationellt/Europeiska-sakerhets--och-forsvarspolitik/>) (Hämtad: 2015-09-29)

Redaktionen (2013). Solidaritetsklausulen. (<http://www.sakerhetspolitik.se/Sakerhetspolitik/EU-och-regional-sakerhet/Lissabonfordraget/Solidaritetsklausulen/>) (Hämtad: 2015-09-29)

Sverigedemokraterna. Ansvarsfull invandringspolitik. Mindre splittring – mer gemenskap. (<https://sd.se/var-politik/invandringspolitik/>) (Hämtad: 2015-11-10)

UNHCR (2015). Refugees/Migrants Emergency Respon – Mediterranean. (http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php#_ga=1.62606191.2143209570.1447604312) (Hämtad: 2015-10-20).

Statliga dokument

Statsministeriet (2015). Pressemøde den 11 november 2015. Pressemødearkiv. (http://stm.dk/_p_14269.html#sverige)

Svenska regeringens hemsida

Regeringskansliet (2015). Regeringens tio ståndpunkter för att reformera EU:s flyktingpolitik. 7 september 2015. (<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/09/sveriges-tio-standpunkter-for-att-reformera-eus-2015>)

Regeringskansliet (2015). Regeringsförklaringen. 15 september 2015. (<http://www.regeringen.se/contentassets/dd95ef69eafa4f6dadcac0c2b7855652/regeringsforklaringen-2015.pdf>)

Regeringskansliet (2015). Regeringen presenterar åtgärder med anledning av flyktingsituationen. 1 oktober 2015. Pressmeddelanden. (<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/10/regeringen-presenterar-atgarder-med-anledning-av-flyktingsituationen/>)

Regeringskansliet (2015). Regeringens åtgärder med anledning av flyktingsituationen. 4 november 2015. Pressmeddelanden. (<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/regeringens-arbete-med-flyktingsituationen/atgarder-med-anledning-av-flyktingsituationen/>)

Regeringskansliet (2015). Information om förslag till lag om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller Sveriges inre säkerhet. 4 december 2015. (<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/12/information-om-forslag-till-lag-om-sarskilda-atgarder-vid-allvarlig-fara-for-den-allmanna-ordningen-eller-sveriges-inre-sakerhet/>)

Regeringskansliet (2015). Ändringsbudget med anledning av flyktingsituationen. 12 november 2015. Pressmeddelanden. (<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2015/11/andringsbudget-med-anledning-av-flyktingsituationen/>)

Regeringskansliet (2015). Regeringen föreslår åtgärder för att skapa andrum för svenskt flyktingmottagande. 24 november 2015. (<http://www.regeringen.se/artiklar/2015/11/regeringen-foreslar-atgarder-for-att-skapa-andrum-for-svenskt-flyktingmottagande/>)

Regeringskansliet (2015). Statsminister Stefan Löfvens jultal. 19 december 2015. (<http://www.regeringen.se/tal/2015/12/statsministerns-jultal/>)

Tyska regeringens hemsida

Bundesregierung (2015). Chancellor calls for the EU's external borders to be better protected. 14 November 2015. (http://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/11_en/2015-11-13-merkel-zdf_en.html?nn=70967)

Bundesregierung (2015). Sharing the burden and tackling the root causes. 27 November 2015. (http://www.bundesregierung.de/Content/EN/Artikel/2015/11_en/2015-11-27-flucht-asyl-woche-im-ueberblick_en.html?nn=709674)

Bundesregierung (2015). "Europe must stand together". 15 Oktober 2015. (<http://www.bundesregierung.de/Content/EN/Regierungserklaerung/2015-10-15-regierungserklaerung-bundestag.html?nn=709674>)

Ungerska regeringens hemsida

Government Spokesperson (2015). Security border closure would also work in other countries. 27 November. (<http://www.Kormany,2015.hu/en/government-spokesperson/news/security-border-closure-would-also-work-in-other-countries>)

Ministry of Defence (2015). Ministry of Defence inspects construction of temporary border barrier. 1 October. (<http://www.Kormany,2015.hu/en/ministry-of-defence/news/minister-of-defence-inspects-construction-of-temporary-border-barrier>)

Ministry of Defence (2015). Cooperation among V4 countries in Hungary's strategic interests. 10 December. (<http://www.Kormany,2015.hu/en/ministry-of-defence/news/cooperation-among-v4-countries-is-hungary-s-strategic-interest>)

Ministry of Foreign Affairs and Trade (2015). Last night's events are the result of irresponsible statements and failed EU politics. 5 September. (<http://www.Kormany,2015.hu/en/ministry-of-foreign-affairs-and-trade/news/last-night-s-events-are-the-result-of-irresponsible-statements-and-failed-eu-politics>)

Ministry of Foreign Affairs and Trade (2015). Hungary is not to be played for a fool. 14 December. (<http://www.Kormany,2015.hu/en/ministry-of-foreign-affairs-and-trade/news/hungary-is-not-to-be-played-for-a-fool>)

Ministry of Foreign Affairs and Trade (2015). Hungary to close border with Croatia as of midnight. 16 October. (<http://www.Kormany,2015.hu/en/ministry-of-foreign-affairs-and-trade/news/hungary-to-close-border-with-croatia-as-of-midnight>)

Ministry of Foreign Affairs and Trade (2015). EU continues to significantly underestimate threat. 12 October. (<http://www.Kormany,2015.hu/en/ministry-of-foreign-affairs-and-trade/news/eu-continues-to-significantly-underestimate-threat>)

Ministry of Interior (2015). More and more countries are following the Hungarian example. 11 November. (<http://www.Kormany,2015.hu/en/ministry-of-interior/news/more-and-more-countries-are-following-the-hungarian-example>)

Ministry of Interior (2015). Government will do everything within its power to stop mandatory quotas. 28 October. (<http://www.Kormany, 2015.hu/en/ministry-of-interior/news/government-will-do-everything-within-its-power-to-stop-mandatory-quotas>)

Ministry of Justice (2015). Hungary puts forward reasons for objection to mandatory quotas. 4 December. (<http://www.Kormany, 2015.hu/en/ministry-of-justice/news/hungary-puts-forward-reasons-for-objection-to-mandatory-quotas>)

Prime Minister's Office (2015). Southern security border closure is working. 19 October. (<http://www.Kormany, 2015.hu/en/prime-minister-s-office/news/southern-security-border-closure-is-working>)

Prime Minister's Office (2015). Hungarian Croatian green border has been closed. 17 October. (<http://www.Kormany, 2015.hu/en/prime-minister-s-office/news/hungarian-croatian-green-border-has-been-closed>)

The Prime Minister (2015). Fence on the Hungarian border is working. 25 October. (<http://www.Kormany, 2015.hu/en/the-prime-minister/news/fence-on-the-hungarian-border-is-working>)

The Prime Minister (2015). Austria also acknowledges the border control system being established on the Hungarian-Croatian border. 25 September. (<http://www.Kormany, 2015.hu/en/the-prime-minister/news/austria-also-acknowledges-the-border-control-system-being-established-on-the-hungarian-croatian-border>)

The Prime Minister (2015). Construction of border fence on Croatian section has begun. 18 September. (<http://www.Kormany, 2015.hu/en/the-prime-minister/news/construction-of-border-fence-on-croatian-section-has-begun>)

The Prime Minister (2015). Hungary files challenge against mandatory resettlement quotas at the court of justice of the European Union. 4 December. (<http://www.Kormany, 2015.hu/en/the-prime-minister/news/hungary-files-challenge-against-mandatory-resettlement-quotas-at-the-court-of-justice-of-the-european-union>)

Tidningsartiklar

Andersson, Bo Inge. (2015). Flyktingkrisen kan få tyska regeringen att spricka. SVT Nyheter. 3 november. (<http://www.svt.se/nyheter/utrikes/flyktingkrisen-kan-fa-tyska-regeringen-att-spricka>) (Hämtad: 2015-11-15).

BBC. (2015). Migrant Crisis: Swedish Border Checks introduced. *BBC*, 12 november. <http://www.bbc.com/news/world-europe-34794422> (Hämtad: 2015-12-14)

BBC. (2015). Migrant crisis: Hungary declares emergency at Serbia border. *BBC*, 15 september. <http://www.bbc.com/news/world-europe-34252812> (Hämtad: 2015-10-13)

Bjerlöw, M. (2015). Telegraph: Till slut nog för snälla Sverige. *Svenska Dagbladet*, 12 november. <http://www.svd.se/danmark-vi-riskerar-kaos-pa-var-sida-bron#sida-11> (Hämtad: 2015-11-30)

Booth, W. & Samuels, R. (2015). Hungary begins mass arrests. *Washington Post*, 15 september. https://www.washingtonpost.com/world/europe/hungary-shuts-key-refugee-route-amid-widening-clampdowns-across-europe/2015/09/15/ccb65188-5b15-11e5-8475-781cc9851652_story.html (Hämtad: 2015-10-13)

Dickson, B. (2015). Ungern: Tyskland skapar problemet. *Svenska Dagbladet*, 3 september. <http://www.svd.se/ungern-tyskland-skapar-problemet> (Hämtad: 2015-10-13)

DPA. (2015). Flüchtlingskrise: Luxemburgs Außenminister warnt vor Zerfall der. *Der Spiegel*, 9 november. <http://m.spiegel.de/politik/ausland/a-1061763.html> (Hämtad: 2015-12-14).

Europaportalen. (2015). Tyskland förlänger gränskontroller. Europaportalen, 13 november. (<http://www.europaportalen.se/content/tyskland-forlanger-granskontroller>) (Hämtad: 2015-12-05)

Guarascio, F. & Heinrich, M. (2015). EU gives green light to German, Swedish temporary border checks. *Reuters*, 13 november. <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-eu-schengen-idUSKCN0T21FN20151113#rIFY2V5BzkqslcwU.97> (Hämtad: 2015-11-20)

Holm Nielsen, A. (2015). Efter svenske stramninger: Norge øger grænsekontrollen. *DR*, 24 november. <http://www.dr.dk/nyheder/udland/efter-svenske-stramninger-norge-oeger-graensekontrollen> (Hämtad: 2015-12-14)

Höjer, Henrik. (2014). Fascinter eller inte – vad anser forskarna? *Forskning & Framsteg*, 9 november. <http://fof.se/tidning/2015/2/artikel/fascister-eller-inte-vad-anser-forskarna> (Hämtad: 2015-12-21)

Küchler, T. (2015). EU:toppen: Flyktingkrisen kan leda till krig. *Svenska Dagbladet*, 9 november. <http://www.svd.se/eu-toppen-flyktingkrisen-kan-leda-till-krig> (Hämtad: 2015-11-20)

Lundgren, R., Nordh, E., & Nyman, E. (2015). Sverige inför tillfälliga gränskontroller. *Svenska Dagbladet*, 11 november. <http://www.svd.se/uppgifter-sverige-infor-granskontroller> (Hämtad: 2015-11-20)

Lönnaeus, O. (2015) Löfven: Svårt att regera utan DÖ. *Sydsvenskan*, 29 april. <http://www.sydsvenskan.se/skane/lofven-svart-att-regera-utan-do/> (Hämtad: 2015-12-21)

Nyman, E. (2015) 11 frågor och svar om gränskontrollerna. *Svenska Dagbladet*, 12 november. <http://www.svd.se/11-fragor-och-svar-om-granskontrollerna#sida-8> (Hämtad: 2015-12-21)

Orange, R. (2015) The week even Sweden said: Enough. *The Telegraph*, 14 november. <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/11996101/The-week-even-Sweden-said-Enough.html> (Hämtad: 2015-11-20).

Orange, R. (2015) Sweden considers emergency closure of bridge to Denmark. *The Telegraph*, 3 december.

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/12031897/Sweden-considers-emergency-closure-of-bridge-to-Denmark.html> (Hämtad: 2015-12-21)

Reuters. (2015). Merkel lover kritiske partifæller færre migranter. *Jyllands-Posten*, 14 december. <http://jyllands-posten.dk/international/europa/ECE8300377/Merkel-lover-kritiske-partif%C3%A6ller-f%C3%A6rre-migranter/> (Hämtad: 2015-12-21)

Ritzau. (2015). Støjberg: Grænsekontrol kan blive nødvendig. *BT*, 4 december. <http://www.bt.dk/politik/stoejberg-graensekontrol-kan-blive-noedvendig> (Hämtad: 2015-12-21)

Ruist, J. (2015). Därför flyr syrier just till Sverige. *Svenska Dagbladet*, 27 mars. <http://www.svd.se/darfor-flyr-syrier-just-till-sverige> (Hämtad: 2015-10-13)

Svenska Dagbladet. (2015). Flyktingkrisen i Europa. *Svenska Dagbladet*, senast uppdaterad 6 januari. <http://www.svd.se/om/flyktingkrisen-i-europa> (Hämtad: 2015-10-27)

The Economist. (2015). Europe's migrant acceptance rates. *The Economist*, 1 september. <http://www.economist.com/blogs/graphicdetail/2015/09/daily-chart> (Hämtad: 2015-10-13)

TT. (2015) Vill stänga Öresundsbron i krisläge. *Svenska Dagbladet*, 3 december. <http://www.svd.se/regeringen-vill-kunna-stanga-bron> (Hämtad: 2015-12-21)

TT. (2015). Merkel lovar minska flyktingströmmar til Tyskland. *Svenska Dagbladet*, 14 december. <http://www.svd.se/merkel-lovar-minska-flyktingstrommen/om/flyktingkrisen-i-europa> (Hämtad: 2015-12-21)

TT. (2015). Beslut idag: Danmark stramar åt flyktingpolitik. *Svenska Dagbladet*, 7 december. <http://www.svd.se/danmark-stramar-at-flyktingpolitik> (Hämtad: 2015-12-21)

TT. (2015). Regeringen förlängre gränskontroller. *Svenska Dagbladet*, 18 december. <http://www.svd.se/regeringen-forlanger-granskontroller> (Hämtad: 2015-12-21)

TT. (2015). Norge skärper gränskontrollen. *Svenska Dagbladet*, 24 november. <http://www.svd.se/granskontroll-i-norge> (Hämtad: 2015-12-12)

TT. (2015). Dansk-svensk gränsdispyt trappas upp. *Svenska Dagbladet*, 16 december. <http://www.svd.se/dansk-svensk-gransdispyt-trappas-upp> (Hämtad: 2015-12-21)

TT. (2015). Ungern stänger gränsen mot Kroatien. SVT Nyheter. 16 oktober. (<http://www.svt.se/nyheter/utrikes/ungern-stanger-gransen-mot-kroatien>) (Hämtad: 2015-10-20)

Uppslagsverk

Melander, Göran & Pahlsson, Lars. Nationalencyklopedin. (<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/flykting#litteraturanvisning>) (Hämtad: 2015-11-16)

Vetenskapliga artiklar

Bjola, Corneliu and Markus Kornprobst (2007), "Security Communities and the Habitus of Restraint: Germany and the United States on Iraq", *Review of International Studies*, Vol. 33(2): 285-305.

Boås, Morten (2000), "Security Communities: Whose Security?", *Cooperation and Conflict*, Vol. 35(3): 309-319.

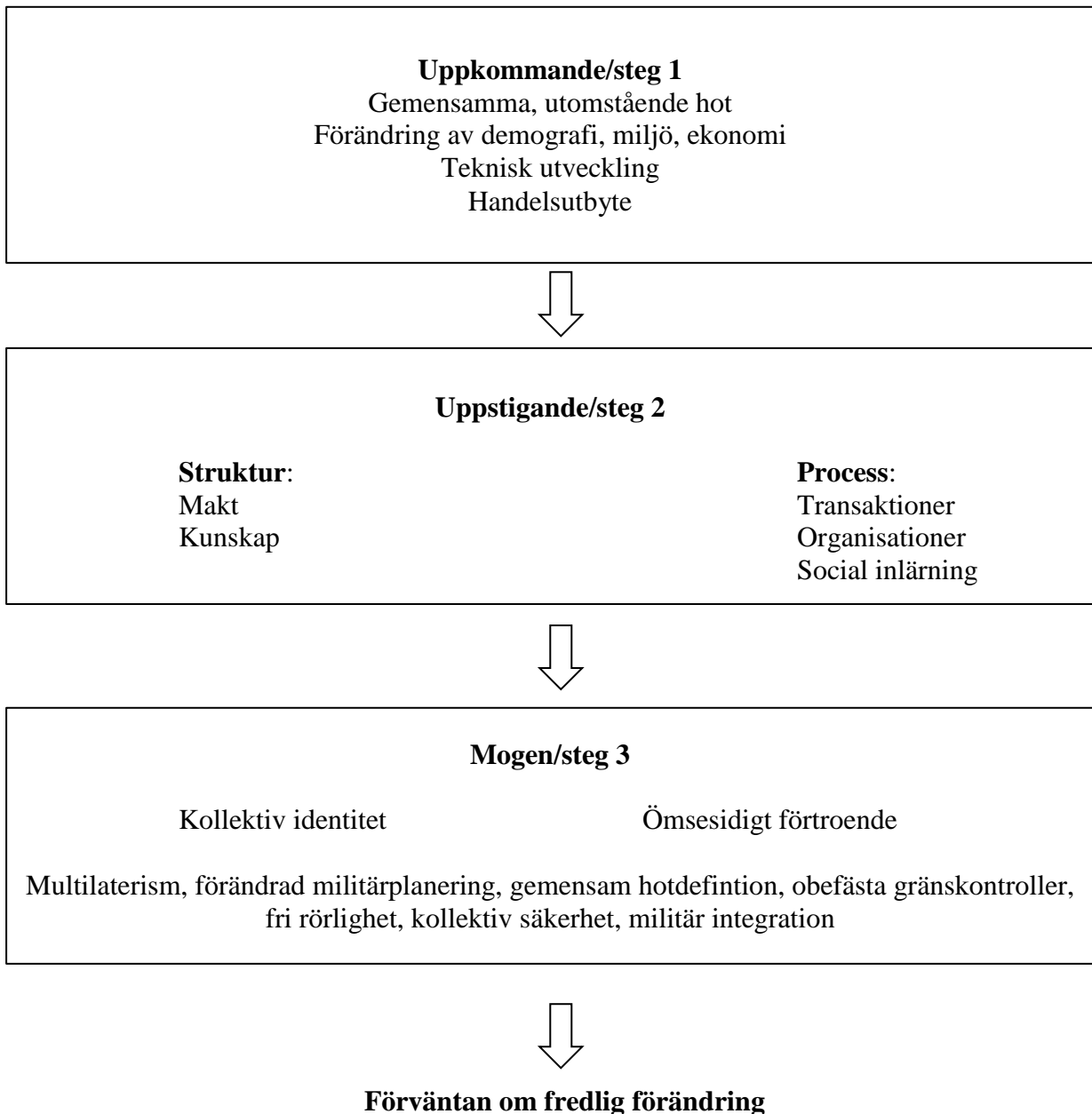
Ditryck, Ondrej (2014), "Security community: A future for a troubled concept?", *International Relations*, Vol. 28(3): 350-366.

Wiberg, Håkan (2000), "Security Communities: Emmanuel Adler, Michael Barnett and Anomalous Northerners", *Cooperation and Conflict*, Vol. 35(3): 289-298.

10. Bilagor

10.1. Bilaga 1

Utvecklingsprocessen i tre steg (sammanfogats med de tre faserna)

10.2. Bilaga 2

Utdrag av möten hållna inom EU gällande migration och flyktingkrisen

Som ett led i genomförandet av en europeiska migrationsagendan lade Kommissionen **den nionde september** fram ett andra paket med förslag för hur flyktingkrisen ska lösas. Förslaget innehöll bland annat akut omplacering av 120 000 personer som är i tydligt behov av internationellt skydd och en permanent omplaceringsmekanism för alla medlemsstater (Europeiska rådet).

Den 14 september antog rådet för rättsliga och inrikesfrågor ett slutgiltigt beslut om en tillfälliga och extraordinär mekanism för omplacering av 40 000 flyktingar i behov av internationellt stöd. Mekanismen omfattar personer som anlant till frontlinjemedlemsländerna Grekland och Italien som kommer att omplaceras i andra medlemsstater (förutom Storbritannien och Danmark) (Europeiska rådet, 2015).

Den 22 september möts rådet för rättsliga och inrikesfrågor igen för att anta beslut om fastställande av en omplaceringsmekanism som omfattar ytterligare 120 000 personer (totalt 160 000) i behov av internationellt stöd från Italien och Grekland till andra medlemsstater (Europeiska rådet, 2015).

Den 23 september hålls ett informellt möte mellan medlemsländernas stats – och regeringschefer för att besluta om omedelbara prioriteringar att tillämpa i praktiken och för att diskutera hur de ska handskas med de långsiktiga utmaningarna när det gäller migration, skydd av EU:s externa gränser och bistånd. Mötet var en respons på den åtgärdsplan Kommissionen lade fram för hur EU:s migrationsagenda ska implementeras under sex månader. De enades bland annat om att prioritera åtgärder som att hjälpa länderna på västra Balkan hantera flyktingströmmarna, förstärka kontrollen av EU:s yttre gränser och bistå de medlemsstater som utgör frontlinjen med att inrätta hotspots för att säkerställa identifiering, omplacering och återvändande av migranter (Europeiska rådet, 2015). I uttalandet från mötet sades stats- och regeringscheferna vara överens om att den utmaning som EU står inför med flyktingkrisen enbart kan hanteras om medlemsländerna samarbetar i en anda av solidaritet och ansvar. Under tiden måste alla upprätta, tillämpa och genomföra de regler som redan etablerats, främst Dublinförordningen och Schengen-regelverket. Återigen underströk man att medlemsstater måste ta ansvar för att införliva och följa de regler som etablerats i och med det

gemensamma asyl-systemet. Det ligger på EU:s ansvar att skapa sådana förutsättningar så att alla medlemsstater kan delta fullt ut i Dublinsystemet (Europeiska rådet, 2015).

Den åttonde oktober hölls en konferens om östra Medelhavs – och västra Balkanrutten där medlemsländernas inrikes- och utrikesministrar träffade sina motparter från Turkiet, Libanon, Jordanien och västra Balkan samt de associerade länderna Norge, Schweiz, Liechtenstein och Island. Konferensen handlade om det ökade antalet migranter som försöker ta sig till Europa via västra Balkanrutten och utmynnade i en förklaring bestående av åtgärder som fokuserar på att öka engagemanget från berörda stater, stärka solidariteten och bättre hantera situationen kollektivt (Council of the European Union, 2015).

Den 15 oktober håller europeiska rådet ett möte beträffande flyktingkrisen och EU:s ledare meddelar att arbetet med att fastställa en effektiv, human och säker europeisk migrationspolitik intensifieras. I samband med detta enades de om en rad prioriteringar som faller inom ramen för samarbete med ursprungs- och transitländer, förstärkning av EU:s yttre gränser (med utgångspunkt i Schengen-regelverket) och återvändande (Europeiska rådet, 2015).

Den 25 oktober möts ledare som företrädde Albanien, Österrike, Bulgarien, Kroatien, Tyskland, Grekland, Ungern, Rumänien, Serbien och Makedonien för att diskutera västra Balkanrutten. Mötet ledde till en 17 punkter lång plan i syfte att förbättra samarbetet mellan länderna vid hantering av flyktingkrisen i regionen. I en punkt försöker man råda bot på det problem som gått att iaktta där stater har hjälpt flyktingar till angränsande stater och understryker att den typen av politik inte är acceptabel och bryter mot Dublin-förordningen (Europeiska rådet, 2015).

Fem dagar senare **den 30 oktober** beslutar Luxemburg som har rådets ordförandeskap att aktivera EU-arrangemangen för integrerad politisk krishantering (IPCR). EU-länder och institutioner kommer från denna stund dela med sig om information i syfte att övervaka hur migrationsströmmarna utvecklas, stödja beslutsfattande och på ett bättre sätt genomföra överenskomna åtgärder (Europeiska rådet, 2015). Ett beslut rådet för rättsliga och inrikes frågor valde att ställa sig på bakom den nionde november.

Efter toppmötet i Valetta **den 12 november** kallar rådets ordförande Donald Tusk till ett informellt möte samma dag mellan EU:s stats- och regeringschefer. Diskussionen berör den senaste tidens utveckling av migrationskrisen och hur man ska påskynda genomförandet av de åtgärder som enades om i september och oktober. Lyckas inte EU genomföra dessa åtgärder (hotspots, omplacering, skydd av yttre gränser etc.) står Schengen-samarbetet inför en risk (Europeiska rådet).

Den fjärde december träffas medlemsländernas inrikesministrar för att diskutera genomförandet av tidigare godkända åtgärder gällande migration och de åtgärder som krävs för att stärka Schengen-området. Återigen understryks vikten av Schengen-samarbetet, och att fri rörlighet är en grundläggande del av EU, dess regelverk måste följas för att säkra Schengens framtid (Europeiska rådet).

10.3. Bilaga 3

Analyschema med resultat

Kategori 1: Gränser	Nivå 1: Ökade gränskontroller	Nivå 2: Stängda gränser	Nivå 3: Fysiska hinder
Sverige	X	X	
Tyskland	X	X	
Ungern	X		X

Kategori 2: Hot-definition	Flyktingar	Migranter
Tyskland	X	
Sverige	X	
Ungern		X